

VIEŅYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper published in 1886 by J. J. Paukštis. Published weekly at 412 1/2 Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tyckla, Editor and Publisher. Registered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription: United States and possessions \$4.00 a year, Canada \$4.50, other countries \$5.50. Advertising rates on application. Telephone: EVergreen 4-0862.

LXII METAI 47 Nr.

BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. LAPKRICIO - NOV. 19 D.

KAINA 10 CENTŲ

DABAR

DU LAIVAI SU LIETUVIAIS I NEW YORKĄ IR BOSTONĄ

Tojo ir... Stalinas
Žydai ir jų mesijos
Žodis Philadelphiai
Apie Mažąją Lietuvą

JUOZAS TYSLIAIVA

Hideki Tojo ir kiti šeši Japonijos karo vadai pasmerkti pakarti.
Kodėl? Todėl, kad jie pralaimėjo vadinamą agresijos karą.
Mat, vargas pralaimėjusiems...

Priešingu atveju, Tojo ir jo draugai šiandien būtų didžiausi japonų tautos didvyriai.
Pavyzdžiui, Stalinas, drauge su Hitleriu, užpuolė Lenkiją ir ją pasidalino.

Stalinas pasmaugė Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybę.

Bet jis neteisiamas.
Priešingai — Stalinas karą tuos, kurių dėka, jis laimėjo karą.

Atrodo, kad žydai pagaliau sulaukė savo mesijaus.

Ir jis pasireiškė ne pavieniam individui, bet visos žydų tautos svajonės — Izraelio valstybės — išsikūnijime.

Veltui arabai bandė užtventkti žydų tautos upę, staugančią pradžios tekėti atgal — į pažadėtąją žemę.

Nesistebėsim, jeigu žydai, savo įgimtos ekspansijos dėka, ilgai išsiplės po visą dabartinę Palestinos teritoriją.

Pagaliau arabų valstybių nesantaika — ar tik nebus vienas iš didžiausių tautinių konfliktų Izraelio plėtimuisi.

O tuo tarpu britai džiaugiasi, kad princesė Elzbieta pagimdė sūnų...

Ką veik, nesidžiaug?

Dabar kiekvienam angliui rūpi, kuo bus pakrikštytas kūdikis, kuriam dar motinos ysiūje esant, jau buvo pinamas karaliaus vainikas.

Aišku — jis bus Jurgis.

Šių dienų konstituciniame Anglijos monarchui tinkamesnio vardo, kaip Jurgis, nėra ir negali būti.

Tik atsiminkite, kas atsitiko su Edvardu...

Dabar aš kreipiuosi į Philadelphiaus lietuvius, ypač į šio laikraščio skaitytojus.

Šį šeštadienį, lapkričio 20 dieną, Lietuvių Muzikalinio Namo Bendrovės salėje, 2715 E. Allegheny Ave., bus įdomus Vienybės koncertas.

Taip, jis bus įdomus savo programa, kurioje dalyvaus tokios žymios operos artistės, kaip Vincė Jonuškaitė ir Barbara Darys.

Daugiau? — Aišku — bus daugiau.

Taigi, aš kviečiu Philadelphiaus lietuvius į koncertą, kurio pradžia — 6 valandą vakare.

Pirmasis literatūros ir meno vakaras, įvykęs praėjusį šeštadienį New Yorke, buvęs įdomus.

Taip kalba tie, kurie jame dalyvavo. Ypač taip kalba buvusieji tremtiniai, kurių daugiausia ten buvo.

Ir tas faktas, kad publikos daugumą sudarė buvusieji tremtiniai, daug ką reiškia.

Tai reiškia, kad jie, atvykę į Ameriką, nesitenkins tokiais vakarais, kuriuose, išskyrus degtinę su alumi ir dešras su kopūstais, nieko daugiau neduos.

Pasaulis kupinas logikos? Gal būt.

Bet veltui tu, niekings žmogau, anot Kristijono Donelaičio, bandytum ieškoti jame teisybės.

Jos nėra. Ypač ten, kur pa-

Laivu Ernie Pyle lapkričio 18 d. į New Yorko uostą atvyko šie lietuviai:

Jurgis, Valentina ir Marija Jankauskai į Quincy, Ill.
Teodoras ir Severina Bilins-trubai į Chicago, Ill.

Kun. Bladas Mažrimas į Pittsburgh, Pa.

Augustinas, Petras, Valentinas Raubertas į Philadelphia, Pa.

Stasys ir Aleksandra Šidlauskai į Chicago, Ill.

Jadvyga Minkūnas į Cleveland, Ohio.

Feliksas, Felicija ir sūnus Feliksas Undžiai į New York, N. Y.

Laivu General Bundy lapkričio 18 d. į Commonwealth uostą, Boston, Mass. atplaukė 802 keleiviai. Tarp jų šie lietuviai:

Ignas Bajalis su šeima į Putnam, Conn.

Juozas Bandzevičius.

Albinas Baranauskas į Putnam, Conn.

Vincas Bartkevičius.

Anelė Bernotaitė į Greenfield, Mass.

Jurgis ir Sofija Bobeliai į Chicago, Ill.

Stasys Daugėla su šeima.

Juozas Tauparas su šeima.

Kazimieras Gaizutis į Cleveland, Ohio.

Teresė Grigalaukaitė į Gardner, Mass.

Vytautas ir Jonas Gyliai į Chicago, Ill.

Facijana Katelė.

Antanas Katilius į Rockdale, Mass.

Ona Laucienė į Putnam, Conn.

Vaclovas Mažeika su šeima į Boston, Mass.

J. Motiejūnas su šeima į Waterbury, Conn.

Albinas Petkaitis su šeima.

Vytautas Rostopkevičius.

Veronika Romikaitė.

Stasys Selėnas.

Irena Stankūnienė su sūnum į Laureton, L. I.

Stasys Taraškevičius su šeima.

Ludass Valančiauskas į Cicerio, Ill.

Antanas Vasilauskas su šeima į Putnam, Conn.

Marija Žilinskienė su duktele.

New Yorko uoste atvykusius pasitiko: J. B. Laučka, K. Baltramaitis, L. Gajauskaitė, Samatauskienė, gen. Jonas Černius, Jonas Valaitis ir Jonas Kruze.

Bostono uoste svečius pasitiko: Lietuvos Garbės Konsulas adv. Šalna, F. Razvadauskas, A. F. Kneizys, Michelsonienė ir kiti.

Atvykiančiųjų pavardes BALF Centras gavo tik lapkr. 16 d. vakare, todėl sąrašas gali būti nepilnas.

Sekantis laivas su tremtiniais plauks į Bostoną lapkričio 30 d.

Atsauks. Tafto akta

Maurice J. Tobin, Darbo sekretorius, kalbėdamasis su Amerikos Darbo Federacijos atstovais, pareiškė, kad Taft-Hartley aktas bus išsaugotas 30 dienų po to, kai naujasis Kongresas susirinks savo sesijoms.

Porandeninis atominės bombos bandymas ties Bikini sala įvyko 1946 m. liepos 25 d. Bet to nepaprasto sprogdimo, sukoveikėjusio keliolika karo laivų, paveikslas tik dabar oficialiai skelbiamas.

SOVIETAI MĖGINA IŠNAUDOTI BUVUSIUS BELAISVIUS

Kaip vienas lietuvis, rusų paverstas vokiečių, atsirado Vakarų Vokietijoje

Rašo K. BARTONIS,
Vienybės korespondentas iš Vokietijos.

Vienas lietuvis, prievarta paimtas į vokiečių kariuomenę, karui baigiantis pateko į rusų nelaisvę. Rusai jį nugalėję ir savo krašto gilumą ir ten jis badaudamas turėjo sunkiai dirbti. Daug vokiečių belaisvių, drauge buvusių su juo, išmirė nuo bado, šalčio ir sunkaus darbo. Neteko sveikatos ir šis lietuvis. Paliegtus lietuvių rusai sumanė panaudoti savo tikslams. Pasiūlė jį paleisti iš nelaisvės į Vokietiją šnipinėti tarp tremtinių.

Išbadėjęs ir paliegtas belaisvis lietuvis sutiko, kad tik galėtų kaip nors ištrūkti iš raudonojo pragaro. Rusai pakėlė jį, vietoj lietuvių padarė vokiečių. Paėmė dokumentus iš vieno nelaisvėje mirusio vokiečio kareivio, įteikė juos lietuviui, įrašė į paleidžiamųjų iš nelaisvės vokiečių karių sąrašus jau kaip vokiečių, mirusiojo pavardę jam duodami, ir su vokiečių belaisvių transportu pasiuntė jį į Vokietiją.

Mirusis vokiečių buvo kilęs iš Šiaurės Vokietijos, taigi ir čia atsuntė ir šį minimą lietuvi. Mirusiojo vokiečio žmona iš grąžinamųjų belaisvių stovyklos sužinojusi, kad grįžta jos vyras, labai apsidžiaugė ir pasirodė laukti. Lietuvis išgavo keilonės dokumentus grįžti į tą kaimą, kur gyvena mirusiojo žmona.

Kągi, važiuoja žmogus "namo", kurių niekad nebuvo matę. Įeina į trobą, jį pasitinka vokiečių ir nustemba. Vietoj savo vyro, pamato visai svetimą, ir dargi neperpuikliausį vokiečių šnekančią. Išpučia akis, visai nesuprasedama, kas čia atsitiko ir kodėl jos vyro vietoje atsuntė kažkokį su-

vargusį svetimąsį.

Lietuvis papasakoja jai teisybę apie jos vyrą, kad jis jau miręs bado krašte ir kad jis tik pasinaudojęs jos vyro dokumentais ir pavardę, norėdamas ištrūkti iš mirties. Šiek tiek pasikalbėję, persiskiria ir lietuvis išvyksta ieškoti Vokietijoje gyvenančių lietuvių. Susiranda lietuvių tremtinių stovyklą, apsigyvena ir netrukus susiranda Vokietijoje savo šeimą.

Nusiramina žmogus, susiradęs savo šeimą ir ištrūkęs iš raudonojo pragaro, ir pradeda padoriai gyventi. Rusus apgauna ir jiems jokių žinių neduoda. Patekęs į laisvą Vakarų kraštą, jau nebebijo rusų teroro. Šeima čia pat Vakarų Vokietijoje, taigi rusai negalės ir jos terorizuoti ir tuo būdu prievarta jį verstį dirbti jų naudai.

Šis pavyzdys rodo, kokių priemonių rusai griebiasi, norėdami į tremtinių tarpą įsprauti savo agentus, kad šie šnipinėti tremtinius, juos demoralizuoti, kelti visokius nesusipratimus ir nesantaikas. Todėl nenuostabu, kad tremtiniai įtartiniai ir nepasitikėdami žiūri į kiekvieną, kuris į jų tarpą atvyksta kaip neseniai paleistas iš rusų nelaisvės arba pabėgęs iš Lietuvos.

Šis pavyzdys rodo, kokių priemonių rusai griebiasi, norėdami į tremtinių tarpą įsprauti savo agentus, kad šie šnipinėti tremtinius, juos demoralizuoti, kelti visokius nesusipratimus ir nesantaikas. Todėl nenuostabu, kad tremtiniai įtartiniai ir nepasitikėdami žiūri į kiekvieną, kuris į jų tarpą atvyksta kaip neseniai paleistas iš rusų nelaisvės arba pabėgęs iš Lietuvos.

Taip — su Prūsų Lietuva, kurioje brėskio mūsų tautinio atgimimo aštra.

Drūzai nori būti Izraelio valdomi

Labai karinga drūzų tautelė, gyvenanti Sirijoje, šiomis dienomis per savo vadus, kreipėsi į Izraelio valdžią, prašydami leisti jai prisijungti prie naujai susikūrusios žydų valstybės Palestinoje.

Kariaujančios kartu su žydais (prieš arabus) drūzų "armijos" vadas, jaunas 27 metų amžiaus vyras, Salah el-Kuntar, pareiškė: "Žydai kovoja dėl nepriklausomybės, mes kovojame dėl autonomijos."

Drūzai, kurių iš viso esama 200,000, tikisi, kad juos Izraelis geriau traktuos, negu Sirija.

Ar leidžiama laikyti radijo aparatus?

Radijo aparatus esama, žinoma, mažiau nei nepriklausomoje Lietuvoje. Aparatui laikyti reikia leidimo. Leidimus duoda tik lojaliam piliečiui. Gyventojai ir patys vengia tokių leidimų prašyti, kas turi radijo aparatą, tas automatiškai jau sekamas. Nemaža radijo aparatų yra nelegalių rezistencijos žinioje.

Ar žmonės tikisi ko iš Vakarų?

Visų tautų anapus uždangos viltys sudėtos į Vakarus. Šiandien viltimi tebėra ir šiandien gyva kiekviena pavergtųjų tautų pirkia, jom guodžiasi ir

KAS GIRDETI SOVIETŲ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Ar yra lietuviškoji kariuomenė?

Iš lietuviškųjų kariuomenės dalinių yra tik 16 pėstininkų divizija, stovinti Vilniuje. Joje 80 nuosimčių karių lietuvių, komanduojančiam personele lietuvių pulk. Divizijos vadas yra pulk. Motieka, pavadootojas gen. Macijauskas (politgenerolas). Kiti lietuvių, kai jie mobilizuojami, išskirstomi po rusiškus dalinius. 1944-5 metais sumobilizuoti lietuvių buvo išsiųsti į Rusiją, kur buvo išskirstyti po rusiškus dalinius.

Ar veikia vadinamoji užs. reikalų ministerija?

Beveik nefunkcionuoja. Jos egzistavimas tik propagandinis. Visos funkcijos, kurias turėtų ši ministerija atlikti, atliekami per Maskvą. Dėl to lietuvių apie tarnautojų sudėtį šioje ministerijoje sunku ką pasakyti. Svet. min. žiugždos sūnus yra paruostas Maskvoje diplomatinei tarnybai prie JAV, tačiau jis vis vaikščioja be posto.

Ukininkų pyliavos

Dydis nevienodas. Norma nuo vieno ha priklauso nuo to, kiek tų ha ūkininkas turi. Daugiau ha turintiems (30 ha) norma bent dukart didesnė, negu mažesniems. Nuo pyliavų neatleidžiami nei daržininkai, miestiečiai, kurie turi bent 1 karvę, nors ir neturi žemės, vistiek turi duoti per metus valstybei 12 kg. sviesto. Už prievolės gaunamas atlyginimas, visai ubagiškas. Pvz., už centnerį rugių moka 5 rublius (senuosius, dabar 0,5 rb.). Juodojo rinko parduo-

damas 1 ctn rugių kaštuoja iki 1200 rb. (dabar 120). Už neįsipaštas pyliavas baudžiama keleriais metais konclagerio, atimant gyvulių ar apdedant mokesčiais. Valstietis, turįs 30 ha žemės, turi atiduoti valstybei apie 4000 kg grūdų, 4500 kg bulvių, 800 kg mėsos ir tam tikrus kiekius šieno, vilno, kiaušinių, sviesto ir pieno. Nustatyti pyliavų kontingentų nepakanka. Uždedamas dar antnorminis grūdų pristatymas ir "laisvas valstybei pardavimas," o tai sudaro dar apie 20 nuosimčių nustatytų pyliavų. Tokis apiplėšimas nuolatini ūkių. Jau rudens metu pasitaiko ūkininkų, kuriems trūksta duonos, o ką jau apie sėklą kalbėti. Elinės ir papildomos pyliavos renkamos ginkluotų pareigūnų. Neretai kokia Altajaus respublika išsiskiria Lietuva soclenktynių, tada vėl tūkstančiai tonų išpami iš ūkininkų. Kartais už pristatomus grūdus visai nemokama. Antai 1944-45 m. pyliavos buvo atiduodamos visai be užmokesčio. Kolchozuose ar sovchozuose dirbą darbininkai gauna tik dešimtą dalį to, kas sudaro pragyvenimo minimumą. Todėl visi dirbantieji, kad apsigintų nuo bado, priversti vogti.

AMERIKIEČIAI APLEIDŽIA KINIJA

Bet gen. Chennault planuoja grįžti atgal

Akivaizdoje besibraujančių kinų komunistų jėgų gilyn į kraštą, Jungtinių Valstybių ambasada Nankine ragina Amerikos piliečius skubiai apieiti Kiniją. Sakoma, komunistų kariuomenė apsupusi Suchov ir gresianti pačiam Nankinui, nacionalistų valdžios sostinei.

Amerikos ambasada Kinijoje, kaip pranešama iš Nankino, planuoja lėktuvais gabenti Amerikos piliečius, ypač moteris ir vaikus.

Siuo metu Kinijoje esą apie 4,000 civilinių Amerikos piliečių. Amerikos karinės misijos bei instruktorių kadro šeimų nariai, apie 1,000 žmonių, šakoma, jau apleidė Kiniją.

Siuo metu Nankine plinta įvairiausi gandai. Bet faktas lieka faktas, kad gausios komunistų jėgos atakuoja nacionalistus.

Rašant šiuos žodžius, gauta žinių, kad nacionalistų armijos į šiaurvakarius nuo Suchovo skaudžiai supliekusios komunistus, ir jų armijos likučiai, sakoma, traukiasi atgal.

Nežiūrint šių optimistinių žinių, pačioje Amerikoje darosi aišku, kad nacionalistinė

ŽINIOS IŠ VISUR

— Iš Vienos pranešama, kad Irving Ross, neseniai rastas nužudytas sovietų zonoje, buvęs įpareigotas žiūrėti, jog Amerikos pagalba nepatektų rusams.

— Prancūzijos parlamento sluoksnuose vyrauja įsitikinimas, kad dabartiniai prancūzų angliakasių streikai būtų sukelti Sovietų Rusijos kontroliuojamo Kominfo pas-tangomis.

— Vėliausiam Kominfo biuletenyje rašoma, kad sekretorius Marshallas, lankydamasis Romoje, bandęs, bet nesugebėjęs, sudaryti kariską sutartį tarp Italijos ir Jungtinių Valstybių.

Šnipų "karalienė" Bentley katalikė

Elizabeth T. Bentley, buvusi sovietų šnipė, kuri vėliau, kaip žinoma, pati išsidavė ir kitus išdavė, šiomis dienomis perėjo į katalikų tikėjimą. Buvęs Daily Worker redaktorius Budenz ir jo žmona buvo jos krikšto tėvais.

Tuo tarpu buvęs federalinės valdžios pareigūnas, W. W. Remington, ieško p-lės Bentley, norėdamas jai ištekti kvietimą į teismą. Mat, ji liudydama sovietų šnipų byloje, inkriminavo Remingtoną, kaip komunistą. Dėl to jis buvo laikinai pašalintas iš tarnybos. Dabar jis prieš p-lę Bentley turi 100,000 dolerių civilinį išskini.

Šie du paveikslai traukti tuo metu, kai Izraelio armija užėmė filistinų įkurtą bibliškųjų laikų miestą Iśud. Viršuje — žydų kariai nešasi buvusio Palestinos arabų dvasios vado Mufti Amin Hussein paveikslą. Apačioje — žydų kariai skuba į istorinį miestą Beersheba.

Amerikos Lietuvių Savaitė

Vyskupui Brizgiui pas mus atvykus

(Laiskas iš Bostono)

Kas pažino vyskupą V. Brizgi Lietuvoje ir ypač tremties gyvenime, su pagarba sveikina šį lietuvį dvasininką Amerikoje. Tai dar jaunas žmogus, gilaus mokslo ir platus intelekto, tolerantiškas, pirmiau krikščionis, negu katalikas. Jis mokėjo savo autoritetą išlaikyti sunkiose tremties sąlygose, kur kunigai dėl politikos dažnai pamiršta ir bažnyčia. Jo nematėme ir apie jį neskaitėme politinėse intrigos, bet jis nuosirdžiaiėjo savo pareigas ir nuo jų neatitolo.

Atvykus laikinai čia, mes linkime jam būti tuo patim, koku ir ten jis buvo.

Mes jį kaip matėme New Yorko uoste padedantį nešti senelį jos ryšulius. Tai buvo taip paprasta ir kartu didu. Galia, kad jo palydovas pasižymi visu tuo kaip tik atvirkščiai, o juomi, aišku, yra prisistatęs kun. Končius.

Tegu vyskupas mokės atskirti, kur amerikoniška mada ir tempas, o kur Končiaus arogancija ir "didybė".

Mes esame tikri, kad vysk. Brizgys mokės ir Amerikoje atskirti grūdus nuo pelų, tik abejojame, ar jis tai mums viešai pasakys. Bet tegu nors pasako kur reikia, ir už tai jam bus ačiū. P.

ATSARGIAU SU SĄJUNGINIAIS...

Dabar jau tokie laikai, kad sąjungininką pradėjo apgaudinėti. Neveltui žmonės sako: su draugu kalbėk ir kumštį sugniaužęs turėk.

Sis posakis visiškai pasitvirtino, kai šiomis dienomis vienas socialistų "sąjungininkas" atidengė paslaptį. Jis pasakė: "Mes katalikai, per parapijas, per organizacijas surinkome didelių pinigų ir surinkome ne BALF, o savo reikalams ir mes galime su jais daryti, ką norime." Te tau, Jurguti, ir devintinė!

O kaip čia seniai socialistai kaimus vertė ant tautininkų, esą, jie surinktas auksas nesuntčia ir BALF'a, o savo reikalams sunaudoja. Girdi, tik mes, socialistai, sandariečiai ir katalikai, gautas auksas sunčiame BALFui.

Kai socialistai, pasitikėdami savo sąjungininku, saugojo tautininkus, tai tuo tarpu, gerasis sąjungininkas auksą rinko ir krovėsi sau. Kas galėjo tikėti, kad katalikai iškirst tokia kiaušystę socialistams! O vienok taip įvyko.

IESKO GIMINIŲ

Maloniai prašau atsilepti DAUGINUS Tadeušą (Tadą) ir Stanislovą, sūnus Tamošiaus (Tomo), kilusius iš Lietuvos, Mažeikių apskr., Židikų valsč. Asteikių kaimo ir 1924-26 metais gyvenusius New Yorke.

Paleško Zuzana Dauginaitė-Lauraitienė, kilusi iš ten pat, dabar gyvenanti: DP Camp UP 302, Seligenstadt near Wuerzburg, Germany, Bavaria USA Zone.

FLAMINGO RESTORANAS

Ciprijonas Paskevčius ir Sūnūs, sav.

ALUS IR UŽKANDŽIAI

28 Factory Street

Nashua, New Hampshire

Tel. 4159

LITHUANIAN CAFE

BALYS MASYŠ, savininkas

VYNAS — LIKERIAI — ALUS

171 WASHINGTON STREET

HAVERHILL, MASS.

Baltųjų Rūmų remonto metu, prezidentas Trumanas ir jo šeima gyvena Blair House Washington. Bet ir šie namai, paprastai, skiriami Dėdės Samo garbės svečiams priimti, dabar dažomi.

SKAITYTOJO NUOMONE

Ar taip tinka?

Mūsų katalikų kunigų galvosena labai aiški. Jie sako — "Lietuva katalikiškas kraštas, todėl katalikams ir reikia padėti atvykti į JAV." Bet viena jie užmiršta, kad svarbu ne iš kur, ir kas, bet į kur atvykstama. Tegu sau Lietuva esti katalikiškas kraštas, tačiau Jungtinės Amerikos Valstybės juk — protestantiškos!

Tai užmiršo kun. Balkūnas ir kiti uolūs katalikai. Tokia katalikų elgsena yra lyg pasityčiojimas iš laisvos demokratijos šalies, kuri nutarė išieiti išvietintuosius.

Visai pateisinama, jei pati krašto valdžia daro patikrinimus, tačiau prie ko čia kiti uolūs "tarnai".

BALFui auksa ne vien katalikai, bet ir kitokių religijų lietuviai bei Lietuvos piliečiai. Taigi ir jo patarnavimai turi būti visiems lygūs. Nedera nelaimėje skirstyti į šviesiaplaukių ir tamsiaplaukių.

Teko dalyvauti lietuvių evangelikų sueigoje, ir ten vienas iš Vokietijos atvažiuojančių pasakėjo: evangelikai, kad ir geriausia lietuviui, per BALF'ą į Jungtines Valstybes atvykti lygiai tas pats, kaip kupranugarį perlikti per adatos skylutę.

Pagaliau ir tie, kurie pasiuntė blankas į BALF'o rąstines, iš vyskupijų gauna dar

Bee Hive Restaurant

VINCAS A. ALUKONIS, sav.

ALUS IR UŽKANDŽIAI

56 High Street

NASHUA, N. H.

visą elę klausimų atsakyti, užpildyti blankų ir paraginti neužmiršti čekio...

Arimantas

KONCERTAVO PIRMYNIEČIAI

Chicago, Ill. — Lapkričio 7 d. pagarsėjęs Pirmyn choras Sokolių svetainėje buvo suruošęs koncertą. Su pasisekimu programą atliko choras, vadovaujamas K. Steponavičiaus, ir iš New Yorko atvykęs dainininkas Jonas Butėnas.

Bridgeporto žinios

Bridgeport, Conn. — Teko nugirsti iš tų asmenų, kuriems buvo būto ir darbo garantijos išpildytos atvykti į Ameriką, kad jie gavę pakvietimus pasirengti kelionėn. Būtu gerai, kad paskubėtų ir kiti pildyti, kurie dar turi savo giminių ar pažistamų.

Parapijos choro koncertas įvyksta lapkričio 21 d. parapijos svetainėje. Dalyvauja programoje ir atvykusieji iš Vokietijos. Bus trumpa kalba DP reikalu.

Empire Laundry

17-35 Myrtle Street

LYNN, MASS.

Boston Baking Co.

Lietuviška

DUONA IR PYRAGAI

8 Ames Street

Lowell, Mass.

Lowell Bottling Co.

L. PAULASKAS, sav.

IVAIRŲS GERIMAI

573 - 575 Lawrence St.

LOWELL, MASS.

Tel. 2-7361

Stanley's Cafe, Inc.

Stays ir Frances Puidokai, sav.

313 Park St.

Lawrence, Mass.

Tel. 2-9346

Sunkist Bakery

Lietuviška

DUONA IR TORTAI

Vladas Krauskas, sav.

93 Exchange Street

Lawrence, Mass.

Lietuviška Aludė

Jonas Grigaliūnas, sav.

388 Hampshire Street

LAWRENCE, MASS.

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

LOS ANGELES, Cal. — Lapkričio 4 d. lietuvių būrelis susirinko Union stotyje pasveikinti tremtinius, atvykusius iš tolimos bei vargingos kelionės. Pasitiko kun. J. Kučinskas, kun. J. Tamulis, A. Skirius, K. Lukšis, Pr. Račkus, O. Rackienė, Z. Tiknienė, Julė Žilinskienė — Irina Vidžiūnienė, P. Zeikienė, ir A. Cvirkiene. Moterys buvo pasipuošusios lietuviškais drabužiais.

Vietinių laikraščių, reportažai nufotografavo lietuvių tremtinius ir aprašė apie jų atvykimą.

Iš Vokietijos atvyko: Juozas ir Apolonija Ažuolaičiai, Bronius ir Ona Draugellai, ir Nikodemus Jasinevičius. Truputį anksčiau atvyko Antanas ir Elzbieta Sigitai, Anatolijus, Marija - Regina Serksniai ir Marija ir Jonė-Daiva Simoniai.

KUN. J. TAMULIO ISLEISTUVES

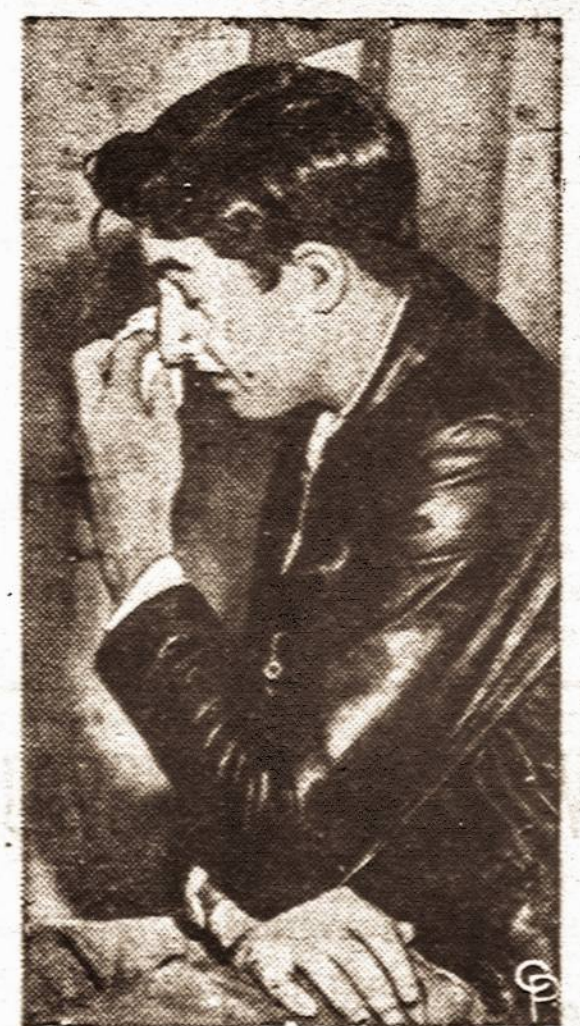
Lapkričio 7 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko išleistuvų bankietas pagerbti kun. J. Tamuliui, kuris išvyko į Australiją veikti tarp tarybų lietuvių.

Programai vadovavo adv. J. C. Peters (Petraitis). Dalyvavo apie 300 svečių. Buvo pasakyta gražių atsisveikinimo kalbų ir palinkėta kun. Tamuliui sėkmingai dirbti.

Tarp kalbų buvo muzikinė programa, vadovaujama A. Slapelio. Baigiant programą kun. Tamulis pasakė jautrią atsisveikinimo kalbą.

ORGANIZUOJAMA SVETAINĖS BENDROVĖ

Prieš 10 metų lietuviai ma-

Sis. 17 metų vaikas, Bob Weidenkeller, slusnydamasis ašaras, aiškina, kad jie nieko bendra neturės su Colorado universiteto studentės, Theresa Catherine, nužudymu.

nė čia išgyti nuosavą svetainę, bet vis buvo atidėliota. Dabar, kai lietuvių skaičius čia žymiai padidėjo, pajutom gyva reikala turėti savo nuosavą namą, kurį būtų galima pavadinti lietuvių centru. Nuspręsta suorganizuoti lietuvių bendrovę, ir tam tikslui jau yra pasizadėjusių pirkti šerų už \$10,000. Šito darbo vykdymo pradžia buvo surengti pietūs pas P. Žilinską.

Gauta pajamų \$125.00.

DAINUOS BARTASH

TMD 8-tos kp. koncertas ir šokiai įvyks vasario - Feb. 6 d., North Star Auditorium, 1631 W. Adams Blvd. Dainuos gerai žinoma dainininkė Helen Bartash. Ona Rackienė

Mančiūnas laimėjo

HARTFORD, Conn. — Jau buvo rašyta lapkričio 2 d. rinkimuose iš mūsų apylinkės į Connecticut valstybės senatą nuo 7-to distrikto buvo nominuotas demokratų partijos narys adv. Pranas Mančiūnas. Sis jaunas lietuvis rinkimus laimėjo ir, Conn. valstijos legislaturai susirinkus, jis senatė atstovaus Conn. valst. gyvenimo reikalus.

Pagerbti naujam senatoriui jo draugai ir pažįstamieji gruodžio 5 d. Lietuvių Piliečių Klube rengia valės.

Pagerbti naujai išrinktą senatorių Praną Mančiūną rengimo komisija kvietia visus Hartfordo ir apylinkės lietuvių dalyvauti gruodžio 5 d. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu salėje, 4 valandą po pietų. Dalyvauja amerikiečių profesionalų, valdininkų, teisėjų ir kitų. B. V.

Salomėja Cerienė - Mulks, brooklynietė, Chicagoje aplankė savo motiną Oną Staniūnienę bei seseris.

DR. M. J. COLNEY

148 Grand Street

WATERBURY, CONN.

Telefonas 3-4747

PRIEMIMO VALANDOS:

nuo 10 val. rytė iki 8 val. vak.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

J. Markewitz and Sons

15 Trumbull Street

NEW HAVEN, CONN.

A D A M'S SERVICE STATION

Adomas Radauskas, sav.

Padangos, garolinės ir aliejus

GROSERIO KRAUTUVE

808 Main St. Watertown, Conn.

Tel.: Watertown 278

FRANK T. ROHM

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

karo veteranas

Liudėsio valandoje sąžiningai patarnauja

434 STRATFORD AVE.

BRIDGEPORT, CONN.

Tel. 4-8498

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET

Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą

VIKTORAS ABECIONAS

356 Park Street

Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT

PAUL VISNIAUSKAS

31 Spring Street

Tel. 8774

DĖL DR. J. ŠLIŪPO BIOGRAFIJOS

Vienybėje įdėtas Komiteto Dr. Jono Šliūpo Paminklui Statyti kvietimas "rašykime atsiminimus apie Dr. Joną Šliūpą" įrodo komiteto ryžtingą širdį, bet ne protinį sumanumą. Pirmiausia, trūksta pavardžių. Aišku, su nežinomais kas gi norės reikalų turėti ir laiskus, knygas, straipsnius (kartais net labai brangius) siųsti?

Antra, taip pat aišku, kad komitetai knygų nerašo. Nors, tiesa, pas bolševikus esama "redakcinių kolegijų" spaudai redaguoti. Tuo būdu bus kam nors pavesta Dr. Šliūpo biografiją parašyti, ar bent gauti nuosius raštus sutvarkyti ir papildyti. Kas tą darbą atliks? Visuomenė nori tai žinoti.

Gal pas joki kitą Amerikos lietuvių nėra tiek daug medžiagos Dr. Šliūpo biografijai, kiek

pas žemiau pasirašiusi, nes ta medžiaga susirinko, ruošiant 1938-1941 metais mano tėvo J. O. Širvydo biografiją. Tą medžiagą mielai noru pavesčiau kompetetingam asmeniui, kuris sutiktų rašyti Dr. Šliūpo biografiją.

Tinkamiausias asmuo tai padaryti, ir tikrai vertinga knygą paruosti, būtų prof. V. Biržiška, dabar gyvenęs Vokietijoje. Jei komitetui pavyktų sudaryti sąlygas profesorui Amerikon su savo knygomis atvykti ir čia Dr. Šliūpo biografiją rašyti, tai tada mes nusimtumėm kepus komiteto protiniam sumanymui. Galėtų ir bevardžiu pasilikti.

Visais kitais atvejais, bus tas pats, kas vyksta su komitetu Brooklyne, kuris amžinai stato paminklą Dariui-Girėnui. Vyt. Širvydas.

PO AŠTUONERIŲ NESANTAİKOS METŲ...

Pagaliau tėvynės melle nugalėjo žmogaus įgimtas pikto ypatybes ir privertė jį rimčiau galvoti.

Po astuonerių metų puikybės, pamatėme savo klaidas ir bandome pasitaisyti.

Per astuonerius metus savo užsispyrimais rūstinę motiną Lietuvą, rengiamės prie atgailos.

Po astuonerių metų neapykantos ir pagiežos savo broliui, baigiame susiprasti — ypač Lietuvos vadavimo darbe.

Ne mes vieni ant šios žemės kamuolio — toki blogi žmonės. Didelės ir kultūringos tautos nėra laisvos nuo tarpusavio gincų. Tačiau mes, žiūrėdami į jų elgesį, neturėtume save teisinti. Jos, būdamas nepriklausomos ir turėdamos savo gyvenime daug gera, gal nesupranta bloga. Mes, būdami negausūs ir neturtingi, be to, netekę paskutinio turto ir džiaugsmo — nepriklausomos

Lietuvos — privalome gyventi taikoje ir bendromis jėgomis kovoti dėl išlikimo šiam pilnam neteisrybių pasauliui.

Su džiaugsmu kalbame ir su nekantrumu laukiame lapkričio 21 d. Ši diena bus istorinė diena. Šioje dienoje susikryžuos keturios rankos vardan tos Lietuvos.

Rytus ir vakarus, pietus ir šiaurę — tegu dabar amžiams riša bendri Lietuvos reikalai. Nuo šios dienos — tegul visados dingsta nesantaika, tegu būna vienybė ir bendras tėvynės darbas.

Nuo lapkričio 21 d. Amerikos lietuvių visuomeninėje gyvenime prasideda bendras darbas — vienoje vadovybėje. Tenelieka vietos abejonoms, nepasitikėjimui. «Visų mūsų šventa pareiga» — remti šią bendrą vadovybę ir pasitikėti ja.

Sveikiname!

J. Šiaučūnas.

HATCHKISS STREET GARAGE

JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.

DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai

PILNAS KARŲ TAISYMAS

47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.

Telefonai:

Biznio Naugatuck 5727

Rezid. Woodbury 321-3

WATERBURY, CONNECTICUT

BLUE SHUTTER RESTAURANT

Mūsų patalpos tinkamos baliams, vestuvėms ir kitokiems pokyliams

Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį

FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.

776-780 BANK STREET

Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP

Joe Samoska, Savininkas

241 N. MAIN STREET

Telefonas 3-2414

CHERRY RESTAURANT

MALONUS PATARNAVIMAS

GERIMAI IR VALGIAI

248 CHERRY STREET

WATERBURY, CONN.

CASINO GARDEN RESTORANAS

Vincas ir Marija Lang, savininkai

PUIKŲS GERIMAI, LIETUVISKI VALGIAI

SALE PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI

Penktadieniais ir Šeštadieniais Muzika

128 NORTH ELM ST.

Tel. 49920

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL

Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnūs, savininkai

IVAIRŲS GERIMAI IR VALGIAI

MALONI VIETA SUSITIKIMUI

685 No. Riverside Street

Tel. 3-9932, 3-6864

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —
3701 Old York Road

SONIA CAFE & RESTAURANT

SOPHIE MICH, sav.

LIKERIAI VYNAS-ALUS

9 S. Seventh Street

Tel. Market 9916

BARTH'S CAFE

BALI RAMIEJUS BURZA, savininkas

3405 N. 2nd Street

Telefonas NE 4-0465

RESTORANAS - BARAS

E. LAURUTIS, savininkas

IVAIRUS GERIMAI, GERI UŽKANDŽIAI

3400 N. 10th STREET

PHILADELPHIA, PA.

RAY'S CAFE

RAYMOND WASIKONIS, sav.

ALUS—VYNAS—LIKERIAI—UŽKANDŽIAI

2826 MASTER STREET

PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-2224

BROCK'S CAFE

IVAIRUS GERIMAI IR UŽKANDŽIAI

JOHN BROCK, sav.

2227 PINE STREET

PHILADELPHIA, PA.

Tel. IO 7-9144

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvaniaios Universiteto

JIM'S TAVERN

ANNA IR JIM WICKIS, sav.

GERIMAI IR VALGIAI

Žuvies maistas — mūsų specialybė

2500 S. DEWEY ST.

PHILADELPHIA, PA.

Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE

Alice Valančienė, sav.

PUIKUS GERIMAI IR VALGIAI

2701 W. THOMPSON ST.

PHILADELPHIA, PA.

Tel. STEvenson 2-5625

JOHN STARAHS

RESTORANAS IR BARAS

34 No. 8th Street (kampas Filbert St.)

PHILADELPHIA, PA.

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI — ALUS

2327 Brown Street

Philadelphia, Pa.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.

63rd STREET at WOODLAND AVENUE

Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN

Alui pildyti priemonės. Stiklai barui. Indai.
Šakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėslai.

Barų įrengimai.

109-113-115 NORTH 2nd ST.,

Vienybės koncertas

Philadelphijoje --- ši šeštadienį

Lapkričio (November) 20 dieną, Lietuvių Muzikalinio Namo Bendrovės
sąjė, 2715 E. Allegheny Ave. Koncerto pradžia 6 valandą vakare.

MARIJONA STRUMSKIENĖ, kurios inscenizuotuose paveiksluose, Vienybės koncerte, Philadelphijos lietuviai turės progą pamatyti Lietuvą praityje, dabartyje ir ateityje.

SEA GULL SHIPPING CO.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ
SIUNČIA MAISTO IR DRABUŽIŲ PAKIETUS Į EUROPA

Bendrovė turi gatavus maisto paketus, kuriuos galima užsakyti paštu iš visos
USA ir Kanados. Už b-vės paketus gavėjai jokių mokesčių nemoka.

PACKAGE No. 1 — \$7.00

2 lbs (1 cart.) Sugar
1 lb (1 cart.) Cocoa or coffee bean
1 tin. (16 oz.) Whole milk powder
2 tin. (32 oz.) Pure lard
1 tin. (12 oz.) Sliced bacon
1 tin. (12 oz.) Lunch meat
1 lb (1 cart.) Chocolate

PACKAGE No. 3 — \$5.25

2 lbs (1 cart.) Sugar
2 lbs (1 cart.) Flour or Sugar
(choose one)
1 lb (1 cart.) Cocoa
1 lb (1 cart.) Coffee bean
3 tins (48 oz.) Pure lard

PACKAGE No. 2 — \$10.00

5 lbs (1 cart.) Sugar
1 lb (1 cart.) Coffee bean
1 lb (1 cart.) Cocoa
2 tin. (28 oz.) Cond. milk
1 tin. (8 oz.) Chocit. powder
5 tin. (80 oz.) Pure lard
2 tin. (24 oz.) Lunch meat
1 tin. (16 oz.) Sliced bacon
2 bars (3 oz.) Toilet soap

PACKAGE No. 4 — \$6.50

2 lbs. (1 piece) Smoked bacon
4 tins (64 oz.) Pure lard
1 tin. (1 qt) Vegetable oil

SEA GULL SHIPPING CO.

M. ANUSKA, vedėjas

560 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 So. 2nd Street

Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANATSKAS)

1113 Mt. Vernon Street

Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži Poplyčia, irdvi
salė su baru, pakeleiviams suteikiama naivynė—viskas
nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį
—mes visados pasirėmę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

2016 E. ALLEGHENY AVE.,

PHILADELPHIA 34, PA

Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal
vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prasmę
kreipkitės į mane — suteiksiu
tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

Žinomas New Yorko pianistas
Tadas Sadlauskas koncerte
skambins savo kūrinį, atausť
liaudies motyvais — Lietuviš-
ka Rapsodija.

Barbara Darlys, buvusi Lie-
tuvos valstybinės ir Chicago
Civic operų artistė, pirmą kartą
dainuos Philadelphijoje — ši
šeštadienį.

Vincė Jonuškaitė, Lietuvos
Operos artistė, neseniai at-
skridusi iš Kalifornijos, pirmą
kartą dainuos Philadelphijos
lietuviams — ši šeštadienį —
Vienybės koncerte. Jonuškaitė
yra dainavusi Paryžiuje, Mas-
kvoje, Berlyne, Leningrade,
Prahoje, Stockholme, Romoje
ir kituose Europos kultūros
centruose.

Elena Čiurlytė, nepaprastai
talentinga šokėja, neseniai at-
vykusi iš Europos, šoks Vieny-
bės koncerte — Philadelphijoje.

Irena Kavaliauskaitė — Alulis,
viename iš gyvųjų paveikslų
vaizduos Lietuvos laisvės sto-
lą.

Elena Murzienė, Philadelph-
ijos lietuvaite, kuri gyvųjų pa-
veikslų pastatyme dalyvaus,
kaip "Miss America"

VYKSTA Į PHILADELPHIJĄ

Yienybės koncerte, ši šeš-
tadienį, lapkričio 20 d., Phi-
ladelphijoje, kaip jau žinoma,
bus svečių bei viešnių ir iš ki-
tų miestų. Pirmiausia prane-
šama, kad koncerte bus adv.
Antanas A. Olis su žmona iš
Chicago. Be to, laukiama sve-
čių iš Clevelando ir Baltimo-
rės.

Iš New Yorko ir apylinkių
ruošiasi visa eilė Vienybės
draugų. Pavyzdžiui, bus žino-
mas muzikas Adomas Jezavi-
tas su žmona Birute, adv. Pra-
nas Aleksis ir visa eilė jų
draugų. Be to, žada važiuoti
Juoza Garša ir kiti žymes-
ni Brooklyn biznierių.

Vienybės koncerte, Philadel-
phijoje, bus p-nia Cernienė,
buvusio Lietuvos premjero,
gen. Cerniaus, žmona, Lietu-
vos Gen. Konsulato pareigū-
nas Anicetas Simutis su žmo-
na, p-nia Čiurlienė, šokėjos E-
lenos Čiurlytės motina ir k.
New Jersey lietuviai taip pat
"urmu" ruošiasi vykti. Kon-
certe bus Trečiokai, Budrec-
kiai ir kiti žinomi veikėjai bei
biznierių.

Taigi, kaip matote, Vieny-
bės koncertas, ši šeštadienį,
nebus vieny philadelphiečių
lankomas koncertas.

Lietuviškas Restoranas

MIESTO CENTRE

Alus, vynas, likeriai ir valgiai.

Juoza Bartaschus, sav.

118 No. Centre St., Tel. 9005

POTTSVILLE, PA.

Lietuviškas Restoranas

Vynas, alus, likeriai ir užkandžiai

JONAS ŽIRADONIS, sav.

Cor. Coal and Nickel St.

POTTSVILLE, PA.

Tel. 9163

S. BULOTA

Batai ir Vyrams Aprėdai

NEW PHILADELPHIA, PA.

P. O. SILVER CREEK, PA.

PHILADELPHIA, PA.

NAUJAI ATIDARYTAS

Restoranas ir Baras

EDVARDAS IR JULĖ

BRESLAUSKAI, sav.

1645 Margaret Street

(pusė bloko nuo Frankford ave.)

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Jefferson 3-2328

Star Grill

JONAS UKNAS, sav.

Vynas - likeriai - alus

608 N. 11th STREET

WILLIAM VALAITIS

Visokeriopas - automobilių taisymas

1730-2 E. Moyamensing Avenue

Tel. Howard 0896

Baras - Restoranas

EDMUNDAS FREITICK, sav.

Įvairūs gerimai ir užkandžiai

612 No. 12th St.

LIETUVIŠKA UŽEIGA

Viktoras Mataitis, sav.

ALUS-VYNAS-LIKERIAI

3501 N. 2nd Street

Telefonas NE 4-1275

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltaduonis, sav.

1700 Frankford Avenue

TRAUN'S CAFE

N. E. Cor. 16th and

Spring Garden

Phone —

Business LO7-8662,

LO7-4967

Residence Cheltenham 2562

NAUJA

Lietuviška Užeiga

VYNAS, LIKERIAI, ALUS

Raymond Valikonis, sav.

MOUNT VERNON and 12th St. Cor.

Tel. 5-8891

Lietuviškas Restoranas

Antanas Zvigaitis, sav.

Likeriai, Vynas ir Alus

5424-26 Woodland Avenue

Tel. Belgrade 6-5113

Antanas Medalis

BARAS - RESTORANAS

Vynai - likeriai - alus

3101 N. 9th STREET

LIETUVIŠKAS

Restoranas ir Baras

VLADAS SVIKLA, sav.

Gerimai ir užkandžiai

2637 E. ONTARIO STREET

ANTHONY MARTIN

Restoranas ir Baras

3759 North 7th Street

Kalbant apie Kiniją

Dabartinė Kinijos krizė negali nerūpėti Amerikai, kurios interesai Tolimuose Rytuose visados buvo nemaži. Jeigu Kiniją pasiimtų komunistai, tai, savaime suprantama, Amerikos įtaka ten sumažėtų iki nulio. Pagaliau, Amerikos politiniams ir ekonominiams interesams būtų suduotas skaudus smūgis Japonijoje, — nekalbant jau apie Korėją, kuri, greičiausiai, taip pat galutinai atsidurtų meškos pilve.

Pavejus, kad Kinija gali tapti komunistine, Sovietų Rusijos sąjungininkė, Washingtono valdžios sluoksniuose buvo žiūrėtas tuojau po karo. Neveltui tuojau po karo dabartinis valstybės sekretorius gen. Marshallas buvo pasiūstas į Kiniją, kur jis bandė suderinti komunistų ir nacionalistų santykius. Deja, ta Marshallo misija baigėsi be pasiekimų. Rezultate, pačiai Čiang Kai Šeko vyriausybei buvo palikta susitarti su komunistais, kurie, sovietų remiami, jau tada buvo gana stiprūs Mandžūrijoje.

Šiandien, kaip žinoma, ne tik Mandžūrija komunistų kontroliuoja, bet ir pačiai Kinijai gresia tų pačių komunistų pavojus. Komunistų vadai atvirai sako, kad netrukus jie turės visą Kiniją...

Ką Jungtinės Valstybės gali daryti, jeigu iš viso jos dar gali ką nors daryti, kad Kinija, tai klausimas, į kurį neįmanoma atsakyti ir Washingtonui. Pačios vyriausybės sluoksniuose atvirai kalbama, kad Kinija esą per vėlu gelbėti... Vadinasi, bus tai, kas turės būti. Kinija ir, pagaliau, gal būt visa Azija teks komunistams.

Jeigu Kiniją užlies komunizmo tvasas, tai iš dalies bus kalta ir Amerika, kuri dar Jaltos konferencijoje, vėlonio Rooseveltui nuolaidų dėka, atidavė Sovietų Rusijai Kurių salą, — nekalbant jau apie bazes Port Arthur ir Dairene. Iš kitos pusės, begalinis Kinijos gyventojų skurdas ją stumė stumia į komunizmo griebį.

Kaip žinoma, po ilgo mandžūrų dinastijos valdymo, kuris tęsėsi net 14 amžių, 1912 m. Kinija tapo respublika. Nuo to laiko, deja, šis 6000 metų civilizacijos tauta neatgavė lygybės. Kuo baigsis dabartinė Kinijos krizė, gal būt netolima ateitis parodys.

Gal didžiausia pasaulyje tarybų respublika...

LIET. LAKŪNO MARCINKAUS TRAGEDIJA

VIENINTELIS LIETUVIS LA KŪNAS BRITŲ AVIACIJOJE
KARO METU

* Following is the list of the shot officers issued by the Air Ministry: — Royal Air Force (25): — ... F./Lt. R. Marcinkus (Lithuanian)... "Daily Mail", May 20, 1944.

Tokį oficialų Didž. Britanijos Oro Ministerijos komunikatą apie Karališkosios Aviacijos nuostolius paskelbė Londono "Daily Mail" ir kiti angliškų laikraščiai 1944 m. gegužės 20 d. Tame 47 sušaudytų Britų Karališkosios Aviacijos karininkų tarpe, kaip matome, minimas ir lietuvis, buvęs Lietuvos karo aviacijos kapitonas, anglų g. tarnyboje — Flight Lieutenant — Romas Marcinkus.

Maža tebuvo kauniečių, ypač iš sporto besidominčio mūsų jaunimo, kurie nebūtų pažinę kap. R. Marcinkaus, to žymiojo mūsų ne tik padangų sakalo, bet ir sportininko, futbolisto, ilgamečio valstybinės futbolo komandos nario, dažniausiai gi jos kapitono. R. Marcinkui ilga metų eilė teko žaiojoj vėjo gintį Liet. spalvas per tarpvalstybinės futbolo rungtynes tiek Kaune, Klaipėdoje, tiek ir už Lietuvos sienų. Jis buvo vienas populiariausių mūsų sportininkų.

Prasidėjus karui, užplūdus Lietuvą gausioms okupantų, sportinis mūsų gyvenimas apmirė, kažkaip iš mūsų akiračio išnyko ir kap. R. Marcinkas, ir tur būt, mažai kas iš mūsų težinojo apie tolimą jo likimą.

R. Marcinkus su būriu kitų lietuvių lakūnų karo pradžioje (1939 ar gal 1940 m. pradžioje) įstojo į Prancūzijos karo aviaciją. Ten buvusi susidariusi net lietuvių eskadrilė. Vienas po kito tie lietuvių lakūnai žuvo, begindami Prancūziją ir jos kapituliacijos metu tik vienas R. Marcinkus liko gyvas. Prancūzijai kapitulavus, nenorėdamas patekti į nacių nagus, R. Marcinkus per didelių pavojų pasitraukė į Šiaurės Afriką — į Dakarą, iš kur netrukus pasikėlė į Angliją. Anglijoje jis tuojau įstojo į Britų Karališkosią Aviaciją ir buvo paskirtas į vieną dalinį Susseks. Ten tarp didelio skaičiaus svetimųšalių lakūnų — lenkų, čekų, belgų, olandų ir kitų — R. Marcinkus buvęs vienintelis lietuvis lakūnas. Po to, kai vokiečių karo laivai Scharnhorst ir Gneisenau iš Prancūzijos Atlanto uostų pralindo pro Lamanšo kanalą į šiaurę, RAF lakūnams buvo duotas įsakymas bandyti su Swordfish lėktuvais užkirsti jiems kelią. Atrodo, kad kaip tik šiose operacijose teko dalyvauti ir R. Marcinkui, iš kurių jis į Angliją nebegrižo.

Brooklyno Amerikos redaktoriai kaltinotaisi nelyginant oras. Pavasarį iš Amerikos pabėgo Leonardas Žitkevičius, dabar, rudenio — dr. Henrikas Lukaševičius.

Vieną reikia pasakyti, kad H. Lukaševičius yra pajėgi laikraštinė pajėga. Ir jo redagavimo laikotarpįje laikraščio turinys buvo pakilęs lyg ant mielių.

Nežinot, kiekvieno doro lietuviu pareiškta būtų remti šią tremtinių idėją, nes tokios organizuotos lietuviškos bendruomenės reikšas neabejotinai yra svarbus.

Mano pastabos

Mano pastabos

Vokietijoje Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra priėmęs Pasaulio lietuvių bendruomenės konstitucijos projektą, kurio nuorais išsistintinėti po platųjį pasaulį, kur yra tik susitelkusios lietuviškosios išsivijos kolonijos.

Mintis suburti po pasaulį išsisklaidžiusius lietuvius nėra nauja. Nepriklausomybės laikais jau pusėtinai gyvai veikė Pasaulio Lietuvių Sąjunga, net Kaune buvusi sukvietusi kongresas.

Kaip seksis dabar užsibrėžtai suorganizuoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenę sunku spėlioti, bet viena aišku, kad josios ateitis nelabai šviesi ir svarbiausia dėl to, kad ji neturi, kaip čia pasakius, realaus pagrindo. Svarbiausia, mat, nėra laisvos Lietuvos, kuri viena tokį milžinišką darbą galėtų sekmingiau įgyvendinti.

Nežinot, kiekvieno doro lietuviu pareiškta būtų remti šią tremtinių idėją, nes tokios organizuotos lietuviškos bendruomenės reikšas neabejotinai yra svarbus.

Mano pastabos

Mano pastabos

Mano pastabos

Mano pastabos

Mano pastabos

Mano pastabos

Mano pastabos

KO VERTA STALINO POLITIKA

Vadinamoji Stalino Konstitucija yra graži ir patraukli. Pagal tokią konstituciją tik gyvenk ir norėk. Juk ji tikrai yra moderniškesnė už pasenusią JAV konstituciją. Palyginant, pavyzdžiui, "Teisė į darbą ir poilsį" su JAV konstitucijos tokiu pat paragrafu. Skirtumas didelis Stalino konstitucijos naudon. Bet paimkit ir palyginkit JAV ir Sovietų Sąjungos baudžiamuosius kodeksus. Ten irgi pamatysit didelį skirtumą tik ne Sovietų, bet JAV naudai.

Pasiskaitęs Sovietų Rusijos konstituciją ir baudžiamąjį kodeksą, tikrai negalėsi suprasti, kaip galima gyventi tokiais paradoksalais, jeigu pagal konstituciją prie Sovietų Rusijos gali prisijungti kiekvienas kraštas laisva valia, o pagal baudžiamąjį kodeksą, už norą atsijungti, baudžiama aukščiausiu bausme. Kodėl taip mastriskai viskas sumontuota? Mat, konstitucija gražiai parašyta propagandai, ją visas pasaulis skaito kaip reklamą, o baudžiamąjį kodeksą laiko savo staliu rūsų tėsėjais ir taiko negailestingai kiekvienam savo piliečiui, o ypač — ne rusui.

Caro ištikimi tarnai ir rėmėjai buvo Mykolas Archangelas draugijos nariai. Ši draugija vaidino svarbiausią vaidmenį Rusijoje. Ji davė rusų politikai toną ir su ja visi turėjo skaitytis. Jos šūkis buvo "kas ne su mumis, tas prieš mus."

Stalino ištikimasis tarnas ir rėmėjas yra Komunistų Partija (bolševikų). Ji šandien vaidina svarbiausią vaidmenį rusų gyvenime. Caro laikais kitų partijų nebuvo ir prie Stalino ir jų nėra, nes kitos partijos laikomos priešvalstybinėmis, todėl jos egzistuoti negali. Caras persekiojo partijas ir Stalinas tą patį daro.

Ar yra skirtumas tarp Mykolo Archangelos draugijos narių ir tarp komunistų-bolševikų partijos narių ir jų tikslų? Deja, skirtumo jokio nėra. Vieni ir kiti to paties siekia. Vieni ir kiti eina tais pačiais keliais ir siekia — rusų viešpatavimą.

Istorija yra liudininke, kad amžių bėgyje Rusiją, vykdydama savo puolamąją politiką, nesivaržo su priemonėmis. Ta savo politika ji motyvuojama nesaugumu, įtarinėjimu ir kitų kaltinimų.

Savo laiku Engels'as rašė: "Kiekvienas rusų teritorinis užgrobinas, kiekvienas kitų tautų pavergimas ir priespauda" buvo vykdoma ne kitaip, kaip išlaisvinimo, liberalizmo ir t.t. pretekstu."

Juk visi rusų socialistai, pradedant Hercenu ir baigiant

garstuojau marksistu prof. Pokrowskiu, vienodai tvirtina, jog Rusija savo agresyvinę politiką motyvuoja apsigynimo motyvais. Hercenas sako: "Mes, rusai, taip atkakliai ginam vakarų slavus dėl to, kad norime, jog jie pasidarytų rytų slavais."

Stal is šitos rusų valstybės agresijos ir yra kilusi rusų užsienio politikos doktrina — pradžioje panslavistų, o dabar — bolševikų. Carų ir bolševikų politika remiasi — valstybės ekspansijos idėja, kaip aiškiai apibrėžtas tarptautinės, politinės ir ekonominiai socialinės santvarkos veiksnys.

Carų ir bolševikų politika remiasi centralizacija. Si politinė doktrina naudojama nepaprastai lankščia taktiką. 1939 m. prasidėjus karui, Stalinas ir Molotovas sakė: "Siame kare agresoriai yra ne Hitleris, bet Anglija ir Prancūzija." Taip pat: "Ne vokiečiai užpuolė Angliją ir Prancūziją, bet Anglija ir Prancūzija užpuolė vokiečius, todėl Anglijai ir Prancūzijai tenka

atsakomybę už šį karą." Pasiškaityt rusų laikraštį "Pravda" 1939 m. lapkričio mėn. 1 ir 30 d. Ten panašios elastingos rasit ir daugiau.

O ką Stalinas ir Molotovas kalbėjo 1911 m. birželio mėn. 22 d., kai Hitleris užpuolė rusus. O ką jie rašė ir kalbėjo Nuernbergo proceso metu? O ką jie kalba dabar? Ne paslapstis, kad jie visus laiko kvailiais ir juos apgaudinėja.

Bolševikų partijos istorijoje aiškiai pasakytas: "Reikia remtis žmonėmis, kurie neturi savo nuomonės." Žodžiu, meluok kiek nori, tik mokėk meluoti, žmonės yra tokie kvaili, kad visuomet patikės, jeigu tik mokėsi meluoti.

Staliniui atvira diplomatija negalima, kaip negalimas sausas vanduo arba medinė geležis. Gražūs žodžiai vartojami blogiems darbams pridengti ir t.t.

Mums nuostabu, kad pasaulyje yra žmonij, kurie dar tiki Stalino ir bendrai bolševikų žodžiams.

St. A.

ŽODŽIŲ PASAULYJE...

PATOSAS — jausmingumo pasireiškimas, aistra, susijaudinimas, kančia.

PATRICIJAI — senovės Romoje aukščiausio luomo žmonės, turėję ypatingų teisių ir privilegijų.

PAX TECUM — ramybė tau.

PENELOPE — Odisejo žmona, pasižymėjusi ištikimybe, nukeltine prasme — ištikima žmona.

PEONAS — Pietų Amerikoje — kaimietis, kuris iš dvirinko nuomoja nedidelį žemės gabalėlį, nuomos mokėsi sumokėdamas savo paties darbu.

PER ASPERA AD ASTRA — per kančias į žvaigždes.

PERGAMENTAS — tam tikru būdu išdirbta ertukų ir verslų oda, senovėje vartota vietoj popieriaus, dabar vartojama knygoms aptaisyti ir brangiems dokumentams bei spausdinams spausdinti.

PERISKOPAS — optinis poodandeninių laivų prietaisas gauti aplinkos vaizdų, kai laivas būna po vandeniu.

PERKŪNAS — lietuvių mitologijoje vyriausias dievas, griausmo, perkūnijos ir ugnies dievas.

Gerbiamas Redaktorau,

Tebūnie leista man padėkoti už nuolatini laikraščio siuntinėjimą, kurį tvarkingai gaunu, o tuo pačiu už malonų dėmesį leidykiai Patria tremtyje. Tik laikraščio dėka turime galimumo sekti ir gerėti Amerikos lietuvių veikla ir pastangomis, kurias Jūs padedaite mūsų pilkos tremtinio buities praskaidrinimui. Mes nuskriaustieji ir pažemintieji lietuviškojo spausdinto žodžio pagalba, jaučiame su Jumis sujungti tampriais broliškumo ryšiais.

Jonas Lenkaitis.

P. Redaktorau,

Seniai rengiuosi padėkoti už Vienybę, kurią skaitom atkakliai, diskutuojam, ligi salinų ir graborių skelbimus išskaitom. Tai į savo ir uolų Vienybės skaitytojų — kaimynų vardu geriausias dėkui.

Dabar, kai stovyklose viskas sukasi apie Ameriką, Vienybės sudyla į skutelius, kol pereina alkanų skaitytojų batalijonus.

Jeigu taip Amerikos lietuvių griebtųsi už laikraščio, tai prieš daug metų mirę tetos, dėdės, brangūs giminaičiai, kapuose gulėdami, perskaitytų paleškojimus iš DP stovyklų maldos balsu šaukiančių giminaičių.

Su geriausiais linkėjimais,

L. D.

Didž. gerb. p. V. Tysliaviene, Kaip galima, kad tarnyba neleidžia atsilankyti į Tamstų su rengtą toki gražų ir kultūringą vakarą, lapkričio 13 d. Jei tai būtų buvę savaitė vėliau, tikrai būtume dalyvavę. Tikrai sveikintinas dalykas. Mes supeleėjome, negirdėdami kilnesnio profesionalio menininko

darbu, kuriuose menas pirmauja. Juk šiaip pasitaiko vienas kitas parengimas, bet ten apie meną netenka kalbėti. Tokie parengimai ir vietinės kitas išsivijos profesionalų pražūna. Lietuvoje tokie parengimai buvo visada vertinami ir uoliai lankomi. Ypačiai atsimenu Lietuvių Mėno Kūrėjų Draugiją Kaune, arba — Dailės Draugijos kultūrinus parengimus. Tiesiog malonu prisiminti tuos kultūringus vakarus.

Būtų gera, kad bent pora kartų į mėnesį parengtumėte, nes ateivių — naujakurių vis daugiau randasi, o juk jie sudarytų pagrindinę publiką ir nemažai patys prie programos prisidėtų.

Aš savo laiku rašiau Vienybėje, kai man teko aprašyti mūsų Spaudos Klubo susirinkimą ir taisyk priminimą apie panašų dalyką. Bet tai neturėjo jokio atgarsio, paliko tyruose saukias balsas. Gyvenimas patis tokius vakarus išsausk, pilnai tikiu, kad menininkų klubas netrukus turės įsisteigti — ir tuosyk galėtume tikro lietuviškojo grynojo meno "pakvėpuoti" ne tik muzikos garsuose, bet tapyboje, poezijoje, žodžio mene, istorijoje ir t.p. Tų dalykų profesionalų jau turime, būtų galima sekis sudaryti prie bendro branduolio.

Baigdamas, sveikinu Tamstą ir Tamstos vyrą ryšium tuo gražu sumanymu ir linkiu geriausios kloties. Teikėtis priimti mano žmonos ir mano nuosirdžius sveikinimus. Su gilia pagarba ir padėka už mudvių nepamirsimą, Heku, Jūsų

J. Žilėvičius.

TURIME BUDĖTI IR GINTI SAVO TEISES!

Nei viena tauta tremty, kad ir gausingiausia, nepastovs nuo 1939 m. ilg šiol Amerikon įvažiavusių žydų nuosimcio ar proporcijos. Tiek to, tai jau praėties faktas, ir jo jau neatitaisysi ir neišlyginsi. Tačiau lietuviams ir kitoms tautoms labai rūpi, kad bent šiuo atveju, paremkant ir įsileidžiant tuos 205,000 DP, šis įstatymas būtų teisingai įvykdytas, jo normos būtų pritaikintos toms tautoms, kurioms jos yra skirtos, ir kad nei viena iš jų neišsiskytų klasišomis pasisavinant daugiau teisių, negu joms įstatymas skiria.

Iš kokio milijono tremtinių Amerika pasirinko tik 205,000, o šiame skaičiuje ir šiaip jau tik maža dalė lietuvių atsidurs. Tam milijonui karo vargšų besiveržiant patekti į 205,000 išrinktųjų, drąsiai galime tvirtinti, kad bus visko: tautų varžytynės, įtakingesniųjų veržimasis, dokumentų ir tam tikrų datų klastojimas,

kyšiai, naudojimas pažintimis ir ryšiais Amerikoje ir t.t. Jau girdėti apie tokius liūdus reiškinius.

Lietuviai bent šį kartą neturi elgtis kaip kokie bejėgiai atleidimo ožiai, kurių teisėmis kiti galėtų naudotis ir kuriuos galingsnieji galėtų į šalį nušumti ligose elisė prie konsulatų. Įstatymas skyrė jiems aiškias teises ir globą. Lietuvių tremtinių bendruomenė turi budėti ir ginti savo teises. Amerikoje kaip niekad ligšiol turi ypatingai budėti Amerikos Lietuvių Taryba, BALFAS, Lietuvos Mislja ir kitos didelės org-jos ir teisingumo skydu apginti tas mažas lietuvių teises!

Petras Jurgėla.

Philadelphia, Pa. — F. V. Januskevičius, buvęs tremtinys, dar prieš Kalėdas išleis lietuvišką dalių kalendorių, kur bus daug naudingos lietuviškos medžiagos.

30 METŲ LIETUVOS SKAUTUI IR SKAUTEI

Tarp Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir Lietuvos kariuomenės įkūrimo pasitaiko Lietuvos skautų organizacijos 30 metų sukaktis. Visi 3 sąjūdžiai prasidėjo Vilniuje. Bet pirmos skautų atžalos pasirodė pirma ir kitur.

Atsidūręs Rusijos gilumoje prie Azovo jūros, Taganroge, 1915 m. spalio 18 d. įstoja į lenkų skautų draugovę. Dėl lietuviybės susirėmimo su lenkais po 6 mėn. perėjau į rusų draugovę, kuriai vadovavau 1 metus ir 1917 m. rugpjūčio m. įgijau skautininko laipsnį. Įstojęs į lietuvių M. Yčo gimnaziją, 1917 m. rugsėjo m. Voronežo ateitininkų kuopoj įsteigiau ir vedžiau 1-ji liet. skautų būrį (apie 20 moksleivių). Pradėjau rengti skautų vadovus ir tikėjau greit įkurti kelias skautų draugoves, nes tuomet Voroneže buvo keli tikslantiniai moksleiviai — didžiausias lietuvių jaunimo centras. Jaunuoliai labai domėjosi nauju dalyku. Bet po 3 mėn. tas būrys iširo, man išvykus. Iš tų pirmųjų pasikau lektas buvo Lietuvos savanoriai ir karininkai, o leit. J. Kumpis iš karo lakūnų pirmas žuvo kariuomenės prieš lenkus.

1918 m. vasarą Taganroge sudariau atskirą liet. skautų skiltį (tik iš 5) ir vėl vadovavau mūsų draugovei. Tuo būdu tremty gavau patyrimo skautystėje (scouting).

1918 m. lapkr. 1 d. Vilniaus ateitininkų kuopoj įsteigiau 1-ją liet. skautų skiltį; 10 jaunuolių ir 2 merginos. Nieko dar neturint, turėjau vienas juos mokytį, organizuoti dvi (skautų ir skaučių), draugoves, vadovauti joms ir sukurti galvą dėl lietuviškų terminų, programų ir t.t. 1918 m. gruodžio m. nuo lenkų atitraukiau energingą paskautininką I. Kraunaitį, kurį paskyriau savo padėjėju. A. Valušis buvo 2-asis adjutantas. Su tokia pagalba darbas palengvėjo, bet kartu ir didėjo. Netrukus 1-je skautų Vytauto draugovėje buvo 80 šaunių ir veiklių jaunuolių (12-18 mt.), o 1-je skaučių Birutės dr-je 40 mergaičių pirmą kartą kiek sumilitarizuotų lietuvaikių. Su jomis turėjau vargo, kol išmokiau drausmės ir atpratinau nuo drovaus komandavimo "prašau... ramiai!"

Nors dar neturėjom uniformos, bet skautai ir skautės pasižymėjo gimnazijoj ir viešam gyvenime mandagumu, klusnumu, geresniu mokslu ir veiklumu. Jaunuoliams netrūko patriotiškumo ir drąsos, nes slapta veikė per vokiečių ir rusų okupaciją, kurią buvo perskyręs Lietuvos Vyriausybės 2 mėn. laikotarpis. Didysis kalbininkas prof. J. Jablonskis sutvarkė mano patiktą skautišką žodyną. 1-mą auką (100 markių) skautams davė susižavėjęs mums krašto apsaugos ministerio Volde-

Rašo PETRAS JURGELA

maro adjutantas kar. A. Juozapavičius (paskiau 1-as iš karininkų žuvs kare prieš rusus). Dr. Alseika mokė mus žaizdas tvarstyti... rusų kareiviams, kuriuos jauna Lietuvos kariuomenė sužeidė. Mūsų dvasios vadas buvo kun. Cibiras, o globėjas — gimn. ved. M. Biržiška, kuris rizikavo savo saugumu, leidęs mums veikti ir rinktis mokykloje. Tie pirmi rėmėjai žinojo tik apie skautišką mūsų veiklą.

Tautai kovojant dėl laisvės ir Vilniaus išvadavimo, iš vyr. amžiaus 20 skautų savanorių sudariau atskirą slaptą būrį Tėvynei tarnauti. Šie drausmingai vykdė kariškus uždavinius: rinko žinias apie priešo veiksmus, platino lietuvių atsisaukimus, kuriuos rusų kariai turėjo skaityti, radę savo namuose, ir t.t. 4 vyriausieji (mano adjutantai Kraunaitis ir Valušis, 1 skautas ir aš) sumanėm Gedimino pilies bokšte iškelti Lietuvos vėliavą, mūsiškei kariuomenei prisiartinus. Tuo tikslu kasėmės į šią garbingą pilį senovės lietuvių iškasi (tuneliu po miestu), bet kelią pastoję geležinė siena, kurios neįstengėm pralaužti. Tas ketvertas siekė savo darbus apvainikuoti dideliu žygiu: pastoti kelią Lietuvos žmonių turto išvežimui į Rusiją, susprogdinant kėlis geležinkelio tiltelius tarp Vilniaus ir N. Vilnios prieš komisarų bėgimą. Vienas lietuvis karininkas, tarnavęs rusų istaigoje, mokė mane vartoti sprogmenį, kurio žadėjo gauti tinkamu momentu. Buvom numatę tiltelius ir takus nuo jų trauktis. Bet iš žydu "skautų" (jukų — jaunųjų komunistų) žvalginėjimo, okupantai ėmė su įtarimu žiūrėti į mūsiškių skautų suelgas gimnazijoj ir 1919 m. kovo 15 d. naktį kratė bendrabutį, ieškodami manęs ir padėjėjo. Bet mes 4 jau buvom išvykę iš Vilniaus, o kovo 17 d. buvom savanoriais priimti į 2-ji raitininkų eskadroną Kaune. Po to likę skautai nesugebėjo gyvuoti ir pavieniui ėjo mūsų pėdomis į laikinąją sostinę.

Iš 1918-19 m. Vilniaus skautų paskiau Lietuva susilaukė eilės žymių ir gabių karininkų, valdininkų, mokytojų ir veikėjų. Iš jų, uoliais skautininkais būdami, viešai kilo savo tarnyboje Tėvynei: pulkininkai Kraunaitis, Valušis ir Mačiuka, majoras Kukutis, konsulas V. Cečeta, adv. K. Jurgėla ir k. Skautų veikloj po to nedalyvavę, gražiai tarnavo Lietuvai šie: vyr. leit. Jakutiūnas (žuvs), vicekonsulas V. Stašinskas, dr. P. Vileišis, Vileišytė-Devenienė, V. Uzdavinys, J. Carneckaitė, gimn. dir. Krigerytė-Skardžiuvienė ir kt.

Tarnaudamas kariuomenėje ir tarpais 1919-1922 m. būdamas Kaune, toliau plėčiau

skautiją. Voroneže mano kiek parengtas skautas V. Vaitkus 1919 m. vasario m. Kaune įsteigė liet. sk. skiltį, kurią kovo m. perdavė man. Netrukus išplėčiau ją į draugovę ir vedžiau ligi 1920 m. Lietuvos skautų vardu pasveikinau anglų, latvių ir estų skautus ir susirašinėju su mokytojais, kunigais ir moksleiviais, teikdamas programų ir patarimų. Jie ėmė steigti skautus kituose miestuose.

Iš Vilniaus atvykęs Kaunan Kastantas Jurgėla perėmė liet. skautų draugovę, surengė 1-ą stovyklą, didesnę parodą ir 1922 m. bal. 19 d. skautų štabo, kurio adjutantu būdamas suvienijo skautus į sąjungą ir užmezgė santykius su užsienių skautais. Jis įsteigė ir redagavo 1922 m., o aš 1923 m. žurnalą Skautą, kuris greit žlugo, mums abiemis prikišus daug pinigų. Julius Jurgėla 1922 m. kovo 12 d. įkūrė 1-ą jūros skautų draugovę, kur buvo 9 amerikiečiai. K. Jurgėla su 8 jūros skautais dviem valtim 1923 m. pavasarį nuplaukė Klaipėdon (per 200 mylių), kur įkūrė jūros skautus, o vasarą su 6 skautais 1-ą kartą nuvyko užsienin (į Rygą). Dalyvavę Klaipėdos krašto išvadavime, abu mano broliai 1924 m. grįžo Amerikon. Už nuopelnus jie apdovanoti skautų Lelijos ordinu.

Jūros skautai uoliai veikė ir sudarė L. Jūros Skautiją. Pakviestas globoti, vadovavau jai nuo 1924 m. ir 1927 m. pabaigoj prijungiau ją prie Lietuvos Skautų Brolijos. 1924 m. įsakiau jūros skautų draugovėms savo vėliavas apjuosti juodu kaspinu Vilniaus geduliui. Tuo pavyzdžiu pasekė šauklai, skautai ir kt. organizacijos.

(Bus daugiau)

TAUTOSAKA

Bėgipu iš svetimo kailio plačios naginės rėžti. Gera gerti, bet sunku pagirti. Ir gaidys savo kieme drąsus. Namie prisivalgęs, ir svečiuose ką gausi.

Metropolitan operos tenoras Raulo Jobin trečiajame Carmen akte, Pittsburgho teatre, netyčia buvo sužeistas. Jam buvo perkirsta kairės rankos gysla.

A. NORRIS

Kambariai atostogaujantiems

12 Central Avenue
Point Pleasant Beach, N. J.
Tel. 5-0724W.

63 N. W. 19th St.
Miami, Florida

GREENWAY COTTAGES

PUIKIOS KAMBARIAI, PRIVAČIOS MAUDYNĖS
netoli Baltimore, Md. ir Washingtono

John Lazdusky, sav.

Route No. 1 — North Side of Police Barracks A

Tel. Waterloo 453 - W - 4

GOETHE LIETUVIO DAILININKO AKIMIS

Rašo VYT. ALANTAS

"Jaunojo Wertherio kančios"
V. K. Jonyno medžio raiziniai

Kokia knygos iliustracijos prasmė? Kad skaitytojas ne tik įsivaizduotų, bet ir savo akimis pamatytų literatūrinio veikalo grožį. Tačiau dailininko atkurtas literatūrinis vaizdas nebėra tas pats, kurį sukūrė rašytojas. Ne tik dailininkas, bet ir skaitytojas grožinės literatūros veikalo interpretuoja savaip. Tuo būdu literatūros veikalo iliustracija yra suteiktinis rašytojo ir dailininko krybos vaisius. Kiek knyga turės iliustratorių, tiek tos iliustracijos turės atskirų veidų, nors šaltinis visiems yra tas pats. Prieš pat paskutinį karą man teko matyti Wertherio, Goethes namuose, įvairių autorių Wertherio iliustracijų. Kiek dailininkų, tiek interpretacijų! Nė vieno dailininko Wertheris nepanašus į kito dailininko Goethes didvyrį. O pats autorius savo didvyrių greičiausiai vėl kitaip vaizdavo...

Todėl kalbant apie iliustracijas, nebūtų tikslu klausti, ar pavyko dailininkui atkurti autoriaus sukurtą vaizdą, bet tenka kalbėti apie tai, kaip dailininkas — ta literatūrinį vaizdą suprato ir kaip jam pavyko techniškai jį įkūnyti.

Wertheriui paliustruoti Jonynas pagamino 19 medžio raizinių: kompozicijų, vinječių, užsklandų, inicialų ir t.t. Čia nėra reikalo pabrėžti, kad tie visi darbai sukurti griežtai išlaikyti stiliumi: visi jie sudaro vieningą estetinį vienetą. Goethes veikalo centrinės figūros yra Wertheris ir Lottė. Ties jomis daugiausia ir susitelkia dailininko dėmesys. (Wertheris "pavaldzuotas 11 kartų, Lottė — 7 kartus). Tačiau mes klystume, jei ieškotume pasikartojant tuos pačius Wertherio ir Lottės veidų bruožus. Kiekviename raizinyje jie kitoki ir dailininkui, matyt, visai nerūpėjo juos kartoti pagal nustatytą iš anksto šampą. Jo dėmesys sutelktas į kitą dalyką, būtent, į judesį. Jonynas Goethes didvyrių išgyvenimus stengiasi mums perduoti ne veido išraiškomis, bet visos figūros judesio dinamika. Kad būtų aiškiau, kas tais žodžiais norima pasakyti, paimkime vieną pavyzdį. Jonynas vaizduoja sceną prie pianino Lottės namuose. Lottė sėdi prie instrumento, Wertheris stovi prie lango. Goethes tekstas laisvu vertimu yra toks:

Tu matai, su manimi baigta (Wertheris rašo savo draugui — V. A.), ilgiau aš nebeįstūrisiu! Šlandien aš sėdėjau pas ją... sėdėjau, ji skambino pianinu įvairias melodijas... Jos sesutė, sėdėdama man ant kelių, valė savo lėle. Man ištryško ašaros iš akių. Aš pasilenkiau, ir jos sutuoktinių žiedas krito man į akis... Man ėmė riedėti ašaros. Ir staiga ji grįžo prie senų dangišku melodijų, staiga, iš karto mano sielą užplūdo paguodos

jausmas iš seno meto, kada aš dainą girdėjau, nykių akių mirkų, nusivylimų, sugriuvusių vilčių atsiminimai... Ir tada... Aš ėmiau vaikščioti po menę, mano širdį siėgė tas atsiminimų antplūdis... — Dėl Dievo meilės, — sušaukiau aš, nebesusilaikydami ir artindamasis prie jos, — dėl Dievo meilės, klausykite! — Ji nustojo skambinusi ir atsidėjusi žiūrėjo į mane. — Wertheri, — ta-

rė ji su šypsena, kuri pervėrė mano širdį, — Wertheri, tam sta labai sergi... Eikite! Aš prašau tamsta, nurimk. — Aš išbėgau iš menės ir... Dieve! Tu matai mano sielvartą, ir tai baigsis...

Tą sceną Jonynas taip vaizduoja: Pirmame plane mes matome sėdinčią prie pianino Lottę (nuo mūsų nusigręžusią); o prie lango stovi Wertheris. Visą mūsų dėmesį kre-

pia Wertherio figūra. Jis stovi pakeltomis, sunertomis rankomis, tartum norėdamas išsielvarto suimti vėdą, ir taip pasinėšęs į priekį, kad jo ilgo apdaro skvernai pievėuoja atimesti atgal, lyg vėjo pučiami. Susidaro įspūdis, kad jis nori pulti ant kelių prieš savo mylimąją, išsakyti jai visą savo meilę ir visą savo širdies skausmą, bet žinojimas, kad ta moteris priklauso kitam, jį sulaukia ir tartum jo kojas pri-rakina prie žemės. Dailininkas pagavo esminį kalbamos scenos momentą. Visa, kas tam momentui neesminga, jis iš raizinio pašalinio.

Jonynas mėgsta iliustruoti knygai savo grafikos kalba rašyti "įžangas." Sakysime, įdomi Jaunojo Wertherio kančių titulinio puslapio kompozicija, maždaug nusakanti visą knygos turinį. Čia mes matome širdies pavidalę aplėbrėžime išrašytą knygos pavadinimą, autoriaus ir dailininko pavardes, o aplink — kompozicijos viršuje, prie mirgančių žvaigždžių, šokančius valso sukuryje Wertherį su Lottę, per vidurį — meilės sceną, o apačioje — nusizudusį didvyrį. Tai ir yra visa Wertherio istorija. Viskas sukasi aplink širdį: jos slėkimų akinas polėkis, akimirkos džiaugsmas ir tragiškas galas...

Čia pakaks tik tiek pasakius, kad Jonynas, imdamas iliustruoti pasaulinės literatūros šedevrą ir talentingai savo darbą atlikęs, įdėjo lietuvišką duoklę į visuotinės kultūros iždą. Mes negalime tuo nesidžiaugti ir nesididžiuoti.

Wertherio kančių 300 egz. išleisti geresnio popierio, numeruoti ir dailininko pasirašyti. Išleido Verlag Karl Alber, Freiburg im Breisgau, 143 psl. Tai didelio formato, kietais viršeliais, aplenktais balta aplanka su dailininko kompozicija knyga, apie kurią sakoma, kad ją "malonu paimti į rankas."

A. GIEDRIUS.

VIENYBĖS PRAMOGŲ KALENDORIUS

SESTADIENI
LAPKR. (NOV.) 20

Pradžia 6 val. v.

KONCERTAS PHILADELPHIJOJE

rogramoje: B. Darlys, V. Jonuškaitė, Šokėja Čiurlytė
artistas Juozas Olšauskas ir Marijonos Strumskienės spektaklis — Gyvieji paveikslai, kuriuose bus vaizduojama Lietuvos praeitis, dabartis ir ateitis.

LIETUVIŲ MUZIKALĖJE SALEJE

TILTON STREET IR ALLEGHENY AVE.,
PHILADELPHIA, PA.

SEKMADIENI
GRUODŽIO
(December)

5 d.

VIENYBĖS VAKARIENĖ

PRADŽIA 5 VAL. VAK.

Programa bus paskelbta vėliau

GRAND PARADISE SALEJE

318 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

SEKMADIENI
GRUODŽIO
(DEC.)

26

KALĖDINIS KONCERTAS

PRADŽIA 5 VAL. P. P.

Programa bus paskelbta vėliau

ETHNOLOGIC CENTER SALEJE, NEW YORKE

110 EAST 59th STREET (tarp Lexington ir Park Ave.)
NEW YORK CITY

SEKMADIENI
SAUSIO (JAN.)

30

VIENYBĖS METINIS KONCERTAS

PRADŽIA 4 VAL. P. P.

Programa bus paskelbta vėliau

WEBSTER SALEJE NEW YORKE

11th STREET ir THIRD AVENUE, NEW YORK CITY

SESTADIENI
LAPKR. (NOV.) 26

Pradžia 7:30 v. v.

LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARAS
ETHNOLOGIC CENTER SALEJE

110 EAST 59th STREET, (tarp Lexington ir Park Ave.)
NEW YORK CITY

2% DIVIDENDAS
TAUPOMOSE
SĄSKAITOSE

i metus

SIAME PATOGIAME BANKE
JUMS NAUDINGA TAUPYTI

Taupymo sąskaitos nuo \$5 iki \$7,500.

Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.

THE Kings County
SAVINGS BANK

Isteig. ta 1860

135 Broadway, prie Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Redaguoja
V. TYSLIAVIENĖ

Moterų Pasaulis

TARP DVIEJŲ SLIBINŲ

Rašo SOFIJA AMBRAZEVICIENĖ

(Tęsinys)

Suvarė, kaip gyvūnus į vagoną, užplombavo duris ir apstatė stipria sargyba. Vėgrūdasi prie mažojo prekinio vagono langelio, verkia, lauzo rankas, rauja nuo galvos plaukus, šaukiasi pagalbos. Bet kas ir kaip gali padėti? Juk aplinkui stovi sargyba ir net prieiti prie vagonų negalima. Visa Lietuva apsidengė gedulu ir paskendo ašarose. Ne tik Kaune, bet kitur buvo padaryta tokia pat medžioklė.

Apimti panikos, žmonės pradėjo bėgti ir slėptis kur kas išmanė, kur akys nesė. Dieną dar šilpa — taip, bet kaip atėdavo naktis, žmonės neradavo sau vietos. Kas ir atsiguldavo į lovą, tai negalėdavo užmigti. Mat, pas bolševikus sistema suminėti naktimis.

Simanaitienė nuvyko pas seserį į Panemunę, manydama, kad ten, už miesto, bus saugu.

Nepaprastai gražu Kauno priemiestyje — Panemunėje, ypač saulėtą vasaros dieną. Miškas raminantis ūžia, saulutė per pusį šakos nekaltina, bet maloniai šildo, oras persunkęs gaivinančių pusų kvapų.

Priešus prie namo, ji pastebėjo kažką nepaprastą: vaikai laktė po gatvę, namo durys atdaros, o viduryje staugia šuo ir jo monotoniškas, aukštai balsas kelia šurpą. Bet ne... tai ne šuo! Taip staugti ir klykti gali tik žmogus, moteris, kai jai plėšia iš krūtinių širdi...

Simanaitienė pamatė parkritusią ir nesavą balsu klykiančią seserį. Aplink stovėjo kaimynės, apsišerkusios, sudėjusios rankas. Naktį bolševikai suėmė jos vyrą, nuplėšė antpečius, imetė į automobilį ir išvežė. Greičiausiai nušovė, tai toli ir vežti nereikėjo.

Nuo šios baisios nakties praėjo jau septyneri metai. Jau vaikai užaugo, Simanaitienė

sėdėjo paseno, o apie jos vyrą nieko negirdėti.

Simanaitienė užėjo pas sesers kaimynus, Navickus, kad truputį apsimintų, bet čia vėl rado tragediją. Navickų dukterė Onutė, 26 metų amž., sunkiai sirgo nervų karštilge, gulėjo be sąmonės. Mat, ji mylėjo ir buvo susižiedavusi su studentu Antanu Buksačiu, ir štai jis žuvo netikėtai.

Grazus berniukas buvo Annelis! Aukšto ūgio, gražus kūno sudėjimo, brunetas, mėlynom, kaip rugelagėlės, akim. turėjo vieną ydą — mėgo pasiilksminti ir išgerti. Kartą ėjo, ikausęs, pro Darbo Rūmus ir išgirdo triukšmą. Ikišęs galva pro langą įsitikino, kad ten vyksta susirinkimas, kuriame pirmininkauja, kaip paprastai, žydėlis.

Greit jums šita krautuvėlė bus uždaryta, — suriko Antanėlis. Už šiuos žodžius jis buvo suimtas ir pasodintas į daboklę, iš kur jį turėjo pasikviesti į Sibirą. Išvažiavimo metu jisai pasipriešino, ir už tai buvo nušautas policijos kieme ir čia pat palaidotas. Antano motina to nepaklė, gavo širdies smūgį ir tą pačią dieną mirė.

Devynias dienas tęsėsi žmonių vežimas ir atrodė, kad tai tragedijai ir galo nebus.

Birželio 21 d. vakare atėjo bolševikų kareivis ir paklausė Simanaitienės, kur gyvena rusų karininkai. Jų kaip tik nebuvo namie.

Kai jie grįš, prašau pasakyti, kad niekur neišėjus iš namų, toks yra štabo įsakymas, — pasakė kareivėlis.

O kažin kodėl, ar nežinau? — paklausė Simanaitienė.

Matai, tetule, sako karas ant nosies, — atsakė pasiuntinys. Abudu palingavo galvomis, pastovėjo ir išsiskirstė. Ir ištikrųjų tą naktį prasidėjo karas.

(Bus daugiau)

Moterys, kurios neturi progos užimti sporto žaidimus, gražioms linijoms išlaikyti, privalo bent 15 minučių į dieną pasvesti kūno mankštą. Kino artistė Marguerite Chapman čia parodo vieną gimnastikos pratimą, kurį reikia kartoti 25 kartus.

Išvykdamas koncertams į vidurvakarines valstybes, lapkr. 6 d., žinoma artistė Anna Kaskas aplankė lietuviškąjį skyrių Tarptautinėje Moterų Parodoje. Iš kairės stovi: V. Tysliaviene, Anna Kaskas, dainininkė Barbara Darlys ir Marijona Kizytė. Parodoje lankytojai parodė nepaprastą susidomėjimą Lietuvos Valstybinės operos artistės Vincės Jonuškaitės žiurštų rinkiniu. Lietuvių skyrius buvo perduotas televizijoje ir plačiai paminėtas New Yorko spaudoje. P. Urbono nuotrauka

LIETUVĖ MOTERIS LAISVĖS KOVOSE IR VALSTYBĘ KŪRIANT

(Iš praeito nr.)

Lietuvė moteris prieš 30 metų turi tas teises, kurių kitų kraštų moterys, pav. prancūzės, susilaukė tik po šio karo. Niekumet lietuvių, ypač besikuriančioji Lietuvoj, nebuvo laikoma žemesniu padaru už vyrą. Jei sugebai darbu dirbti, tai ir dirk, nesvarbu, kad moteris. Ir todėl nieko nuostabaus, kad 1920 metų gegužės mėn. 15 d. Steigiamajam Seimui susirinkus pirmojo posėdžio, jį atidarė moteris. Pasirodė, jog vyriausia amžiumi iš visų atstovų buvo Gabrielė Petkevičaitė, o jauniausia Marija Muraškaitė — Račiukaitienė. Pirmoji tam istoriniam posėdžiui pirmininkavo, antroji buvo jo sekretorius. Juk feministiniai nusiteikimai krautuose toks įvykis būtų išpūstas į nepaprastą moters laimėjimą. Pas mus į tai buvo žiūrima paprasčiau. Mums tai atrodė visai natūralu. Mes gi lygios su vyrais. Į atviras duris lauktis netenka. Todėl ir Steigiamajame Seime ir vėlesniuose seimuose mes visą laiką matome moterų atstovų. Profesijomis daugiausia buvo mokytojų. Be aukščiau minėtų G. Petkevičaitės, rasytojos, visuomenininkės ir mokytojos, seimo atstovės mokytojos: M. Galdikienė, I. Gvildienė, M. Muraškaitė — Račiukaitienė. Bet buvo ir kitų profesijų. Pavyzdžiui, moteris redaktorė, visuomenininkė, visų mūsų atmintyje dar taip gyva, varpininkė Felicija Bortkevičienė.

Seimo atstovės moterys aktingai dalyvavo visose seimo komisijose. Ypač švietimo, socialinės apsaugos ir teisių. Jų iniciatyva buvo pakeisti civiliniai įstatymai, kurie kaip senas rusų palikimas, varžė moters teises įpėdinystės atveju. Moterys, būdamos atstovės trijų

Rašo Birutė Novickienė
(Persp. iš Studentų Varpo)

didžiausių seimo frakcijų — valstiečių liaudininkų, krikščionių demokratų ir socialdemokratų, — gerai žinojo, jog tik bendrai, sutartinai dirbdami pasieksime viso krašto gerovės. Jos švelnino tuos nesikandumus, kurie iškildavo tarpfrakciniuose santykiuose. Kad buvo prarastos tokios pagrindinės reformos, kaip žemės reforma, nemažas moterų seimo atstovių nuopelnas, nes vienos jų, pačios iš kaimo kilusios, su juo tampriais ryšiais surištos, kitos dvare išaugusios ir mačiusios dvaradaroms skriaudas, suprato, kad žemė turi būti tu, kurio ją savo prakaitu laisto, o ne tu, kurio į ją žiūri tik kaip į pasipelnymo šaltinį.

(Dabar, po tiek metų, mes ir vėl matome, koks progresas kraštas buvo Lietuva, kai dar ir dabar galingos, didelės valstybės tūpėjo vietose, nežinodamos, kaip prie tos žemės reformos prieiti. Lietuva tą klausimą yra sprendusi jau beveik prieš 30 metų.)

Seimų raštiniuose dirbo daug jaunų mergaičių, kurioms tas darbas drauge buvo ir politinė — demokratinė mokykla, palikusi pėdsakus jų visam gyvenimui.

Lietuvei materialiai, ypač jaunajai kartai, būdingas nepaprastas mokslo troškimas. Vos įsikūrus aukštesiems kursams, vėliau universitetui, mes visur matome vyraujant moteris. Paskaitos taisykų vyko popietinėmis valandomis. Atitrūkusios nuo dienos darbo, eidavo jos į paskaitas, kaip į didžiausią šventę. Viskas buvo jauna, miela ir, svarbiausia, sava. Kiekvienas miestelis gėdė turėt gimnaziją — tik

mokytojų nepakako. Steigiami įvairūs mokytojų kursai, suaugusiems gimnazijos. Po visą kraštą pasipila tinklas pradžios mokyklų. Moteris dar turi pati šviestis, o čia pat jau ir kitus mokyt.

To laiko moters profesinis pasiruošimas nukrypo dviem kryptimis — pedagogų ir medicinos. Gal tai ir natūraliau, nes kas gi artimau būsimai motinai, kaip vaiko auklėjimas ir jo sveikata. Kadangi medicinos fakultetas įsikūrė vėliau, tai pirmos mūsų medikės baigė mokslo užsieniuose. Iš jų tarpo mes turime geriausių vaikų ligų gydytojų, universitetų asistentę ir visuomenininkę d-rę Aldoną Birutienę, rentgenologę — Eleną Jacevičiūtę ir jau a. a. Oną Kerpauskaitę. Vėliau mūsų universitetas išleido puikių moterų specialistų, kaip d-rę Zubrienę, moterų ligų klinikos vedėją, d-rę Jasevičiūtę, Raudonojo Kryžiaus tuberkuliozės sanatorijos vedėją, d-rę Mankauskienę, D-ro K. Griniaus tuberkuliozės sanatorijos vedėją, chirurgę d-rę Bernotavičiūtę, d-rę Kesliūnaitę. Tai vis moterys, išaugusios pirmųjų nepriklausomos Lietuvos metų gyvenimu, jo kančiomis, jo sielvarta.

Jei tektų paminėti bent dalį tų, kurios vos pačios peržengusios mokyklos suolą visą savo jaunystę pasventė kaimui, kaip pradžios mokyklos mokytojos, jų vardai nesuskaitomi, kaip ir jų darbai neįkainuojami. Tačiau negalima praeiti nepaminėjus iš pedagogų tokių vardų kaip V. Daugirdaitė — Sruogienė, A. Petrauskaitė — Skrupskelienė, d-rę Krassauskaitę, d-rę M. Žilinskienę, Sirutytę — Lastienė, Andriulytę, Arminaitę, M. Nemeikšaitę. Jos ne tik kaip mokytojos, bet ir kaip visuo-

ALDONA MIKOLAITYTĖ LANKĖSI EUROPOJ

Lapkričio 6 d. laivu S. S. Queen Elizabeth grįžo iš Europos atostogų brooklynietė Aldona Mikolaitytė. Laivas atplaukė lapkričio 5 d., bet dėl ūkanos jis negalėjo iplaukti į uostą. Teko laukti per 20 valandų.

Aldona išista mėnesį praeidė Prancūzijoje, Paryžiuje. Iš ten aplankė kai kurias žymesnes vietas — Versalį, Fontainbleau ir kt. Buvo nuvykusi ir į Pietų Prancūziją, o taip pat į Lurdą. Apie Prancūziją ji sako:

— Visur matyti skurdas žmonės suvargę, nusiminę. Pačiame Paryžiuje negaunama kitokios duonos, kaip tik juodos. Pieno visai negaunama — taupoma kūdikiams. Šviesa taip pat taupoma. Du vakarus per savaitę žmonės negauna elektros — daug laiko vakarais praleidžiama tamsioje. Valiuta labai žema: už vieną JAV dolerį bankuose mokama 313 frankų, o juodoji rinkoj daugiau kaip 400. Amerikos dolerius prancūzai gaudyt gauda. Kur nepasiusi, pirmiausia klausia dolerių...

Pažvelgus į Prancūzijos žmonių gyvenimą, akysna krinta didelis luomų skirtumas. Pav. žmogus uždirbdamas 100 dolerių per savaitę, laikomas "aukšto luomo." Jis samdo vieną arba ir dvi tarnaites. Paprastai žmonės labai vargsta. Pagal dolerio kursą, darbininkas uždirba nedaugiau

kaip 20 centų per valandą.

Toliau Aldona pasakoja: — Iš Prancūzijos vykom į Šveicariją, Genėvą, Lauzaną, Montreaux. Iš čia vykome į Alpių kalnus. Nepaprastai puikūs vaizdai. Aplankėm sostinę Berną. Peržengus Šveicarijos sieną, visai kitoks vaizdas: žmonės gražiai apsirengę, vis kuo patenkinti. Maisto pilna. Duonos, pieno ir kitų produktų kiek nori. Valiuta — šveicaraiški frankai už vieną mūsų dolerį. Dolerių neima. Jei nori ką nors pirkti, turi eiti į banką ir ten išsikeisti.

Ivažuojant Šveicarijoni, niekas nė neklausė, ką turim laimėtinuose, bet išvykstant — išskrėtė ligi paskutinės nosinės siūlės. 5 dienas pasiviesėję Šveicarijoje, grįžom į Prancūziją, ir iš Cherburgo išplaukėm į Angliją. Nors Anglijoje atrodo daug prasčiau, kaip Šveicarijoje, ir labai stoka maisto, bet žmonės čia linksmesni, netoki paniurę, kaip prancūzai.

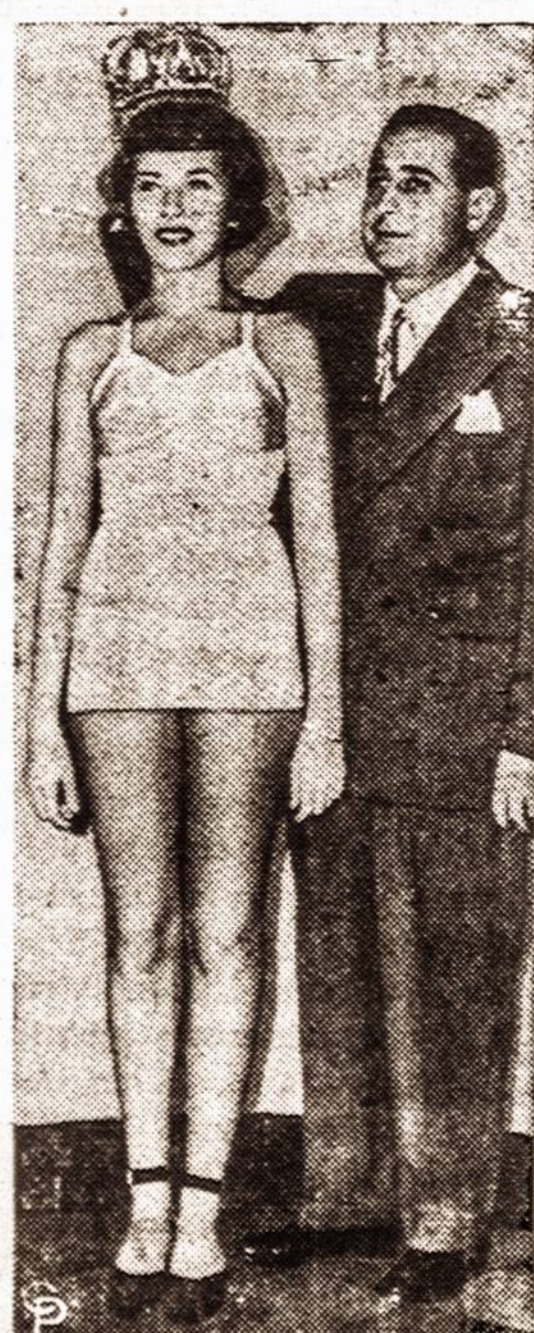
Kaip Prancūzijoje, taip ir Anglijoje, ypač Londone, dar daugelyje vietų randama buvusio karo pėdsakų — namų griuvėsių. Didžiuma jų jau atstatyti, bet dar daug savo laiku buvusių gražių pastatų riogso apgriauti.

Aplamai, palyginus Europos žmonių gyvenimą su Amerika, belieka tik sušukti: God bless America... — baigė Aldona.

menininkės, vienos tremtyje, kitos tėvynėje, tęsia sunkų jaunimo auklėjimo darbą.

Kadangi pirmajame dešimtyje visas buvo kūryba, tai ir mūsų menas, ypač opera ir drama, pergyveno kūrimosi laiką. Neapsieita ir čia be moterų pionierių. Neturėtumėm Nezabitauskaitės — Galaunienės, Vladislavos Grigaitienės, vėliau Vincės Jonuškaitės. Jaunienės ir visos eilės jaunų mergaičių chorui bei baletui, — nebūtume sukūrę vieno iš geriausių operos teatrų, žavėjusį ne vieną europietį. O tuometinės menininkių darbo sąlygos nelabai skyrėsi nuo tremties. Tą pat galėtume pasakyti ir apie dramos teatrą. Tik literatūroje pirmą dešimtmetį moterų pasireiškė nedaug. Čia galime suminėti Bronės Buivydytės, Alės Sidabraitės — Petrauskienės, Hanės Lukauskaitės, Augustaitės — Valčiūnienės prosvaitėmis pasirodantių eilėraščių, nes kitos moterys kūrėjos iškyla daug vėliau.

(Bus daugiau)

New Yorko karo veteranai šią 18 metų merginą, Norma Ness, išsirinko pavyzdiningiausia kandidate į moteris...

COLUMBIA RECORDS

LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS

SIUNCIAMOS PASTU, PAGAL PAREIKALAVIMĄ

Reikalaukite lietuviškų plokštelių katalogo.

Dabar mūsų krautuovėje galite gauti:

- Rosaliutės Polka (16317)
- Sužadėtinų valsas
- Kai aš turėjau kaimo mergelę (16309)
- Būk vyras (įdainavo J. Dvarionas)
- Butikiškių polka (16163)
- Storų bobų polka
- Gieda gaideliai (16316)
- Grazus miško būdas
- Pragėriau žirgelį (16145)
- Eisim laukan (įdainavo K. Menkeiūnaitė)

Rašydami, nurodykite tik plokštelių numerį.

Turime ir daugiau lietuviškų bei kitomis kalbomis plokštelių.

Beam Sound & Radio Labs

W. J. KUCHES
123 HAVEMEYER STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVERgreen 7-5658

S. BURROUGHS

TARZANAS GRĮŽTA Į DŽIUNGLES

(Tęsinys)

SUMANYMAS NEVYKSTA

Išties mėnesį Tarzanas laukė grafienės de Kud, ir buvo labai laukiamas svečias. Dažnai jis raskavo tenai ir kitus nedidelio būrelio rinkinius na rūs, kurie susirinkdavo pas grafiene penkioms arbatos gerti. Bet dažniausiai Alina raskavo priežasčių pasilikti su Tarzanu viena.

Kurį laiką ją valdė Mykolas itaiga. Pirmą jį laikė Tarzaną tiksliai per draugą, bet paskum, piktų brolio žodžių pakista mintis, privertė ją pagalvoti, kas taip labai traukia ją prie svetimosios. Grafiene nenorėjo Tarzanu mylėti, nei kad jis ją mylėtų.

Ji buvo daug jaunesnė už vyrą ir, pati to nesuprasdama, ilgėjosi tūmėjo žmogaus. Mat, dvidešimties metų žmogui sunku buvo taip galvoti ir jausti, kaip jautė keturių dešimčių metų žmogus. Tarzanas už ją tiksliai dviem metais vyresnis. Toksai žmogus galėjo ją suprasti, ir grafiene tatau jautė. Be to jis buvo riteris ir doras. Alina Tarzano nebijojo, ir iš pat pradžių jautė, kad gali juo pasitikėti.

Rokovas gi tuo tarpu sekė juos iš tolo ir džiaugėsi, matydamas juos kasdien labiau susiartinant. Nuo to laiko, kaip Rokovas patyrė, kad Tarzanas žino, jog jis yra rusų šnipas, prie neapkyntos dar prisidėjo baimė, kad neišduotų valdžiai. Dabar jis laukė tiksliai patogios valandos galutinam smūgiui. Mat, Rokovas norėjo vieną kartą nusikratyti Tarzanu ir su magaryčiom atsilyginti už visus pažemėjimus ir nepasisekimus.

(Bus daugiau)

O Tarzanas nuo to laiko, kaip džunglių ramybė sutrikdė profesoriaus Porterio laivas, dar niekuomet taip gerai nebuvo nusiteikęs, kaip dabar. Jam tiko grafienės draugija, kuri savaime jau buvo neįsamiams malonumų šaltinis. Ji išlaikė tamsias Tarzano mintis, ir kaip sveikatos balzamas, suvilgė jo sužeistą širdį.

Kartais Tarzanas nuedavo pas de Kudus su d'Arno, kuris seniai jau pažino grafiene ir grafą. Kartais būdavo namie ir grafas, bet dažniausiai dėl svarbių tarnybos reikalų, pareidavo namo tik vėly vakara.

Rokovas neleidė Tarzano iš akių ir laukė valandos, kada vėlai naktį galės pašaukti namo grafą, — tik tokios valandos vis negalėjo sulaukti. Dažnai Tarzanas lydėdavo grafiene iš operos, bet vis atsisveikindavo su ja prie vartų. Tat visai netiko jos "istimajam" broliukui.

Išitinkęs pagaliau, kad negalės Tarzano netikėtai užklupti, Rokovas ir Paulovas sugalvojo pinks, i kurias beždžionė žmogus būtinai turėjo patekti ir susikompromituoti.

Kelias dienas juodu be atsisaitinant. Nuo to laiko, kaip Rokovas patyrė, kad Tarzanas žino, jog jis yra rusų šnipas, prie neapkyntos dar prisidėjo baimė, kad neišduotų valdžiai. Dabar jis laukė tiksliai patogios valandos galutinam smūgiui. Mat, Rokovas norėjo vieną kartą nusikratyti Tarzanu ir su magaryčiom atsilyginti už visus pažemėjimus ir nepasisekimus.

STATOMI IR PARDUODAMI NAMAI.

Atliekami įvairūs namų perstatymai, pagerinimai.

Diamond Home Improvement Co.

JULIUS BUŁOTA

815 NO. 16th STREET

POTTSVILLE, PA.

CASTLE INN

CHARLES J. WASIKONIS, sav.

Salės vestuvėms, bankietams ir priėmimams. Geras maistas, Brangyniai ir likerai.

8506 OLD YORK ROAD

JENKINTOWN, PA

Tel. Oconetz 9058

NEWARK, NEW JERSEY

GOLDEN STAR BOTTLING CO.

Juozas Krutkauskas ir sūnus, savininkai.
Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų

91-93 Warwick Street

Tel. Market 2-5270

MATTHEW BUYAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniškai įrengtos koplyčios
Nelaimės valandose asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą

426 Lafayette St.

Tel. Market 2-5172

Newark, N. J.

BEACHWOOD HOTEL

TADEUSAS M. DAUGINIS, sav.

Vienas didžiausių Wildwoodo viešbučių prie pajūrio. Visi kambariai turi šiltą ir šaltą vandenį, daugelis su maudynėmis.

PUIKI VERANDA. — NEMOKAMAS PARKINIMAS.

210' E. MONTGOMERY AVE.,

WILDWOOD, N. J.

Tel. 2-8907

HOTEL LEXINGTON

W. J. KALLIUNAS, sav.

Moderniškai, apsaugotas nuo gaisro viešbutis
Kiekvienas kambarys su privačia maudyne

310 E. GARFIELD AVENUE

WILDWOOD, N. J.

Tel. 2-8063

ČIURLIONIEČIŲ ANSAMBLIS VOKIETIJOJ

Neseniai Vieniybės skiltyje buvo pranešta, jog i Ameriką atvažiuoja Čiurlionies Ansamblis. Ne vienas skaitytojų, perskaitęs šį pranešimą susidomėjo, kas tai per sutvertimas tas "ansamblis", apie kurį daug rašoma, ypač DP spaudoje. Lietuvių DP ansamblių yra keletas, bet kadangi atvyksta pas mus Čiurlionies ansamblis, apie jį čia pakalbėsime kiek plačiau.

Čiurlionies ansamblis yra grynai lietuvių liaudies dainų, šokių, papročių pavaizduotojas. Jis aprėpia visų rūšių chorų — vyrų, moterų ir mišrų, — keliolikos kanklininkų grupę (orkestrą), skudutininkų grupę (panašūs švilpukai lig i rakto skylutę pūstumi), kurie tik po vieną ar du garsumus teišduoda, o vis dėl to griežiant sudaro labai įdomią muziką) birbinių akordų ir didelės iš medžio skaptuotų, kelių pėdų ilgumo dūdas, kuriomis senais laikais kaimuose būriais sustoję grieždavo. Be to dar yra tautinių šokių grupė ir vienas kitas solistas. Visa sudaro per 40 narių.

Visi jie tautiniais drabužiais pasipuošę. Visų tų minėtų skirtingų grupių junginys yra vadinamas ansambliu.

Iš tikrųjų toks sąstatas mums, šiame krašte gyvenantiems, yra visa negirdėta ir nematyta. Jis gi plačiau žinomas visose DP padangėje ne vien lietuvių tarpe, bet, svarbiausia ir svetimtaučiu.

Sis ansamblis jau turėjo per 300 koncertų, apvažiavo apie 15 tūkstančių mylių ir jų klausėsi daugiau, kaip 100 tūkstančių.

Besilankydami visose trijose Vokietijos zonos, čiurlioniečiai susilaukė ir iš karo vadovybių pagyrimo. Generolai, mustebinti nepaprastų koncertų, yra parašę daugelį padėkos laišku, išgirdami lietuvišką tautinį meną.

Čiurlioniečių svečių knygoje yra žymiausių asmenų įrašai, siūni pagarbos lietuvių tautai, sugebėjusiai sukurti ir išauklėti toki tautinį sielos turį: dainą, šokį ir muziką. Sis ansamblis savo koncertais kur tik lankėsi, visur sukėlė didelę pagarbą net ir vokiečių akys, kurie šiaip šaltai žiūri i DP.

Išvartintiesiems lietuviams čiurlioniečių atsilankymas virsta švente, nes jie jėms primena gyvąją Lietuvą savo tautiniais drabužiais, birbinėmis, dainomis, šokiais.

Stal keletas ištraukų iš simtų įvairių laišku čiurlioniečiams:

Erich Bohner koncertų direkcija 1947 m. gegužės 27 d. laiške rašo: "Lietuviškasis Čiurlionies menininkų ansamblis suruošė Bayruthė koncertinį vakarą. Jau nuo pat pirmojo programos numerio klausytojai buvo patraukti trupės meninių sugebėjimų. Kai uždanga pasikėlė, publika išvydo patraukiantį choro vaizdą lietuviškuose tautiniuose drabužiuose, tuo tarpu kai jauna mergaitė puikiai pranešino programą anglų ir vokiečių kalbomis. Choras, kuris turi gerą balsų medžiagą, yra nepaprastai disciplinuotas ir choro veiklai bei tautinės dainos buvo atlikti melstriskai. Vienas paskui kitą keitėsi chorai ir tautiniai šokiai, šokiai, lydimi tautinių instrumentų, kuruose pasireiškė visos žmogiskos sielos nuotaikos, nuo liūdnos skundo ligi linksmos išgykavimo, tėviskės ilgesio ir lėpsojančios tėvynės meilės. Tai buvo aukščiausias tautos menas, atlikas puikiausia forma ir su išbaigta išraiška, jautriai vadovaujant p. Mikulskui."

Kitas Vokiečių šiaurės Vakarų Radijo vadovas Hamburge praefių metų liepos 1 d. rašo: "...Lietuvių Tautinio Mėno Trupė "Čiurlionis" (dirigantas A. Mikulskis) man yra pažįstama nuo 1946 m. pradžios. Įvairiose gastrolėse, kurias ji suruošė pačiame Hamburge ir artimesnėse apylinkėse, aš galėjau pakartotinai užsitikrinti jos aukštą meninę kokybę.

Puiki choro kultūra, stilingas apdirbimas ir išpildymas tautinės muzikos, kuri neturi sau lygios tarp Europos tautų dainų grožio ir vertės atžvalgų — yra šios trupės pažymėtini privalumai.

Kaipo vedėjas didelės radijo pastatymų eilės Europos Tautinė Daina per Vokiečių šiaurės Vakarų radiją, aš galėjau pakartotinai padaryti suliginimų su gausiomis šios rūšies vokiškomis ir ne vokiškomis tautinės muzikos grupėmis. Čiurlionies trupė galėjo kiekvieną kritiką atremti ir, be abejo, yra pirmoje eilėje plačiuose Europos rėmuose. Aš esu įsitikinęs, kad tai Lietuvos tautinės muzikos trupelė prieš akis yra dideli pasisekimai. — Dr. Huebner."

Hideki Tojo, buvęs Japonijos premjeras, kurį kariskasis tribunolas Tokijo mieste pasmerkė pakarti. Kiti šeši japonų karo nusikaltėliai taip pat pasmerkti kartuvėms. Iki gyvos galvos kalėti pasmerktas markizas Kochi Kido ir 15 kitų buvusių Japonijos karo ir politikos vadų.

Taip įvertina čiurlioniečius buvę ir esą mūsų tautos amžinai priešai vokiečiai.

Grupė susidaro daugiausia iš studentų-studenčių. Vadovauja Alfonsas Mikulskis, buvęs Klaipėdos konservatorijos studentas.

Tiesa, yra ir kitų ansamblių, bet tuo tarpu apsisistojome ties šia grupe, nes tai grupei Clevelando lietuviai, vadovaujant vaistininkui Steponui Nasvyčiui, yra pasiūlę darbo ir buto garantijas. Iš kitos pusės, New Yorko garsumo koncertų impresario Hurok yra irgi pasiryžęs juos atsikviesti i šią šalį koncertams. Todėl, reikia tikėtis, netrukus pamatysime tas visokias dūdas-birbines-skudučius, ir turėsime progos jais stebėtis svetimtaučių scenose. Tikrai bus neregėta ir negirdėta naujiena!

J. Riksellis.

LOUIS GAUBAS

Parduoda ir taiso įvairiausių rūšių LAIKRODŽIUS

14 Wilson Ave., Newark, N. J.
Tel.: MI 2-0931.

Cedar Gate Bar & Grill

Malonus sustojimas: pakeleivini
BARAS IR RESTORANAS
Povilas ir Ona Mikšiai, sav.
Princeton Avenue
West Point Pleasant, N. J.
(parsiūdo sklypai žemės statybai)

Antanas Freitick

(FREITIKAS)
STATYBININKAS2019 Woodlyn Ave.,
WOODLYN, N. J.

JOCKEY'S INN

Helen Yuskevich, Sav.

VYNAS, ALUS IR DEGTINĖ
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Puiki užėiga prie pat arklių lenktynių lauko.Važiuojant Long Island traukiniu,
ISLIPTI AQUEDUCT STOTY.

100-15 No. CONDUTT AVE.

AQUEDUCT, L. I., N. Y.
Tel. VI. 3-9795

ALLIANCE NIGHT CLUB

KAZYS IR ALVINA BUIVIDAI, Sav.

BARAS, RESTORANAS IR SALE SOKIAMS

Viena iš puošniausių pasilinksminimo vietų
visame New York

78-80 St. MARKS PLACE

NEW YORK 3, N. Y.

(8th St., First Ave. kampas)

Tel.: GRamercy 7-9765

GRAND FLORIST

E. W. CASPER-KASPERAITIS, sav.

Gėlių vestuvėms, laidotavėms ir kitiems reikalsams.
Užsakymai priimami ir telefonu.

6537 Grand Ave., Maspeth, N. Y.

Tel. DA 6-1060

(Prieš Alyvų Kalno kapines)

LITBALT COMPANY

LIETUVISKA MARSKINIŲ SIUVYKLA

Gamina "SPORT", "DRESS" ir kitokius marškinius,
šalikus ir kaklaraštius.Didelis pasirinkimas gatavų marškinių
Netrukus pradės veikti prie LITBALT COMPANY
lietuviškų tautinių marginių rankų audykla.

20 TEN EYCK STREET

BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: EVergreen 8-2954

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVISKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir
pyragus vestuvėms, krikštynoms,
gimtadieniams ir kitokioms iš-
kilimėms. Visus užsakymus mes
išplidome kuogeriausiai.532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR

JUOZAS LUGAUSKAS, SAV.

Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia
visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną ištadienį
čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos
rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užėiti.Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

SQUARE DEAL FOOD MARKET

Įsteigta prieš 18 metų Williamsburge.

PIGIAU, NEGU KITUR, GALITE GAUTI VISKĄ.

KAS TIK JUSŲ VIRTUVEI REIKALINGA —

Įvairios rūšies mėsa, paukštiena, vaisiai, daržovės,

pieniški ir kitoki maisto produktai.

"WE SELL THE BEST FOR THE LEAST"

175 GRAND STREET

(Bedford Ave. kampas)

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9163

HUDSON MARKET

JONAS JONINAS, sav.
AUKSTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA
PAUKŠTIENA

Urmo ir detalės pardavimas

613 Hudson Avenue

Rochester, N. Y.

Tel. Stone 1912

HOTEL REGIS

Route 9 — Albany Post Road

RED HOOK, N. Y.

MODERNISKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS.
RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA,
GRAZUS SODAS. NETOLI BAZNYČIOS, KINO IR EZERO.

Kainos — \$6.00 i dieną

Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — \$38.00

pavieniui — \$42.00

Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu
ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.
Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

A. NOVITZKIE

BARAS - RESTORANAS - SALE

Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms,
susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė

59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y.

Tel. Da 6-7460

Nori sutaupyti pinigų?

... Nueik i Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlių
ir gamybos kainą nusipirk

Kostiumą ar palta

Šimto procentų vilna, pirmos rūšies dar-
bas, bet žymiai pigiau, negu bet kurioje
drabužių krautuvėje New Yorke.(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo
Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

P A S M U S

Bronys Raila, žinomas laikraštininkas, su žmona ir dviem dukrelėmis atvyko iš Paryžiaus ir laikinai apsigyveno pas Lapes, Stony Brook, L. I. Mike Kamoska, Vienybės skaitytojas, kurį laiką gyvenęs New Jersey valstybėje, vėl grįžo į Brooklyną.

Dr. P. Vileišis buvo atvykęs iš Waterburio ir dalyvavo literatūros ir meno vakare New Yorke.

—Anicetas Simutis, Lietuvos Gen. Konsulato pareigūnas, su žmona vyksta į Vienybės koncertą — šį šeštadienį, Philadelphiaje.

—Petras Čaplikas, senas Vienybės skaitytojas ir veikėjas, kaip pranešama iš Bostono, mirė lapkričio 7 d., sulaukęs 84 metų amžiaus.

—Pranas Šimaitis, žymus skulptūrų kontraktorius, pardavė savo dirbtuvę ir pastarąją — šį bižnį.

J. Lugauskas prašo pranešti, kad jo užėjo, Happy Day Hall and Bar, 426 S. 5th St., Brooklyn, leidžiama nemokamai naudotis sale, tinkama įvairioms puotoms ruošti.

Adv. A. A. Oils, Chicagos sanitarijos komisierius, atvyksta į New Yorką, kur jis dalyvaus Misijs ir Tarybos direktorių susirinkimuose.

Dr. A. Šerkšnas, kaip pranešama Vienybės numeryje buvo pranešta, perėmė redaguoti Amerikos savaitraštį.

Prof. J. Žilinskas, drauge su žentu dr. Vileišiu atvykęs iš Waterburio, dalyvavo literatūros ir meno vakare, New Yorke.

P. J. Žiūrys atvyksta iš Clevelando dalyvauti Amerikos Lietuvių Misijs direktorių posėdyje, šį šeštadienį, Pensilvanijos viešbutyje, New Yorke.

Al. Navickas, Jr., žinomas Maspetho biznierių, lapkričio 21 d. susituokė su Konstancija Mortowich. Vestuvių pokylis įvyko Navickų salėje, Maspeth.

Antanas Patamsis, neseniai atvykęs iš tremties ir apsigyvenęs Brooklyn, N. Y., su sėste lankėsi Vienybės įstaigoje.

Vytautas ir Genovaitė Beleckai, Maspeth, L. I., medaus mėnesiui išvykė į Floridą.

Stepas Zobarskas, iš New York, N. Y., Vokietijoje išleido leidinį mažiesiems Per šaltį ir vėją.

V. Ambrazavičius, Newark, N. J., perėmė savaitę minėjo 84-tąjį gimtadienį.

Dr. Vaclovas Paprockas dėl susidariusių sąlygų Vienybės su savo populiariaja Sveikatos ir Medicinos skiltimi kurį laiką rečiau bespasirodys.

Al. Grunskis išrinktas Operos choro pirmininku. Choro reikalų vedėjas yra Petras Juknys.

Dr. A. Petrika, kaip pranešama, neseniai susituokė su dainininke Margarita Česnavičiute.

P. Mikalauskas, žinomas biznierių ir veikėjas, išrinktas Maspetho Lietuvių Auditorijos B-vės pirmininku.

Maspetho Lietuvių Pil. Klubas mėnesinis susirinkimas, bus penktadienį, lapkričio 26 d. klubo salėje, 60-39 56 Drive. Pradžia 8 v. vakare.

BUV. TREMTINIŲ SUEIGA MASPETH

Sekmadienį, lapkričio 28 d., 14 val. Maspetho Lietuvių parapijos salėje šaukiamas visuotinis buvusių tremtinių susirinkimas. Prašom visų dalyvauti.

LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARAS

Praeitą šeštadienį, lapkričio 13 d., Ethnologic Theatre, New Yorke, V. Tysliavienės iniciatyva, buvo suruostas pirmasis literatūros ir muzikos vakaras.

Šis vakaras buvo įdomus daugeliu atvejų. Pirmiausia, jis buvo įdomus todėl, kad tai — pirmas tos rūšies intelektualinis bandymas. Nenuostabu, kad ir publiką didelėje daugumoje sudarė buvę tremtiniai.

Programoje dalyvavo indiškių šokių šokėja Ona Valvadaitė, dainininkė Barbara Darlys, rašytojas Stepas Zobarskas ir poetas Juozas Tysliava. Turėjo dalyvauti ir pianistė Julija Rajauskaitė, bet, dėl ligos, ji negalėjo atvykti.

Ona Valvadaitė, be to, šoko žinomą Grudžio sonatą — "Lietuvoje." Šia proga, tenka pažymėti, kad Valvadaitė —

talentinga šokėja. Barbara Darlys, kaip pa-prastai, savo uždavinį atliko profesionališkai. Beje, ji dainavo naujus, dar niekur negirdėtus, kūrinius.

Rašytojas Zobarskas skaitė įdomią apyskaitę, pavadintą Nuo Heidelbergo iki Tabor Farmos.

Juozas Tysliava skaitė savo, dar nespausdintus, kūrinius — dvi poetas — "Sąžinės laukuose" ir "Tėve mūsų." Šioje poemoje valduojama senovės prūsų tragedija.

Pabaigoje, publikos vardu, dr. J. Pajaujis tarė žodį. Pasveikins tokių vakarų rengėjus, jis linkėjo šį kultūrinį darbą tęsti toliau.

Kitas panašus vakaras — Kalėdinis koncertas — bus gruodžio 26 d., 5 v. p. p., toje pačioje salėje.

Broniaus Jonušo vadovaujamas Dainavos Ansamblis (viršuje) šiuo metu veikia amerikiečių zonoje, Vokietijoje. Šio ansamblio vedėjas dabar kreipiasi į W. Shedlow, žinomą biznierių ir veikėją, gyvenantį 103-11 Remington St., Jamaica, L. I., kad jis, su savo draugais, atsiųstų bendrą affidavitą į Ameriką atvykti. Kaip žinoma, Clevelando lietuviai yra išrašę tokį affidavitą Čiurlonio Ansambliui iš Vokietijos atkviesti.

Moterų Vienybės N. Metų balius

Moterų Vienybės Naujų Metų sutikimo balius bus gruodžio 31 d. Daukanto salėje — Jamaica Ave., Cypress Hill, N. Y. Šiam tradiciniam baliiui Moterų Vienybės narės jau dabar, iš anksto, energingai ruošiasi.

SUSIRINKIMAS

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos narių labai svarbus susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 24 d. 8 val. vakare, Leader Observer salėje, 80-30 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. — prie Forest Parkway stoties.

Riauba plečia biznį

M. Riauba, žinomas Brooklyn biznierių, pirkto namus, kuriuose jis ruošiasi įtaisyti didžiulę rūbų krautuvę.

Teko girdėti, kad M. Riauba išpirkto visų savo partnerių dalis ir tuo būdu jis dabar yra vienintelis Good Grate Clothing siuvyklos savininkas.

Beje, jaunutis 12 metų Riaubos sūnus Stasys, vidurinės mokyklos auklėtinis, neseniai parašė rašto darbą — kaip geriausia apsisaugoti nuo gaisrų. Už tai jis apdovanotas pažymėjimo lapu ir medaliu. Pažymėjimus ir medalius įteikė miesto meras O'Dwyer. Iškil-mėse dalyvavo ir pats laimėtojo tėvas, M. Riauba.

PIRMAS NEW YORKE TREMTINIŲ JAUNIMO RENGIAMAS AMERIKOS LIETUVIŲ IR TREMTINIŲ SUSIARTINIMO VAKARAS-KONCERTAS

Sekmadienį Lapkričio mėn. 21 d., 1948 m.

GRAZIOJE KNAPP MANSION SALĖJE 554 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

PRADŽIA 6 VAL.

Programoje dalyvauja:

Operos solistas Jonas Butėnas, Smuikininkė Rajauskaitė — Zinkevičienė Šokėja Elena Čiurlytė, Tautinių šokių grupė, vadovaujama E. Čiurlytės. Sokiams gros Adomo Jezavito orkestras

BARAS, UŽKANDŽIAI, LINKSMI PAIVAIRINIMAI Pakvietimai gaunami pas vietos biznierių ir rengėjus. Įžanga \$1.50.

Peist Lane Drugs, Inc.

VAISTINĖ

Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis

Pildome receptus

405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 7-6238

Ilgiausių metų!

LEWIS FUHR, Kings County Savings Banko viceprezidento padėjėjas, neseniai minėjo 47 metų sukaktį banko tarnyboje. Jis yra vienas iš seniausių banko tarnautojų, kuris Williamsburgho skyriuje savo karjerą pradėjo, kaip paprastas raštininkas. Lewis Fuhr dabar eina Williamsburgho skyriaus vedėjo pareigas ir yra paskirtas Kings County Savings Banko viceprezidento asistentu. Fuhr galima būtų apibūdinti, kaip viena iš banko kūrėjų, nes jie labai daug prisidėjo prie banko išplėtimo. Lewis Fuhr yra labai draugiškas lietuvių atžviliui. Per daugelį metų tarnybos banke, jam teko nemaža reikalų turėti su mūsų tautiečiais. Lietuviams jis ypač reikšia daug pagarbos ir simpatijos. Jo pastangomis, banko vadovybė paskyrė nuolatinį skelbimą Vienybėje. Taigi, tuo pačiu jis prisideda prie lietuviško laikraščio palaikymo.

Šiais metais Kings County Savings Banko skyrius Williamsburgh, kuriam vadovauja p. Fuhr, 1420 Christmas Club nariams išmokės virš \$156,000. Tai bus, maždaug, po \$110 nariui. Tuo tarpu, kai bendrai imant, tos rūšies taupytojams visoje šalyje išmokama tik po \$81.00.

Lewis Fuhr mums praneša, kad Kings County Savings Bankas jau pradeda 1949 m. Christmas Club sąskaitas, ir jis kviečia mūsų laikraščio skaitytojus tapti to klubo nariais.

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO VALANDOS: Šeštadieniai, 5:00-5:30 v. vak. Stotis WEVD (A.M.) 1330 kil.

Trečiadieniai, 5:30-6 v. vak. Stotis WGYN (F. M.) JOKUBAS J. STUKAS Direktorius 429 Walnut St. Newark 5, N. J. Tel. Market 2-5360

DAVENPORT 6-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 Grand Avenue Maspeth, N. Y.

J. ABRAMS 228 Broadway Brooklyn, N.Y. (3 durys nuo Roebling St.) Tel. EVERgreen 8-6656 Moteriški drabužiai: paltai, kostiumai ir suknelės, pagal mietą ir užsakymą. Mieros: 9-17, 12-20 ir 36-52. Lietuviams pažįstami 28 met. Parodė šį skelbimą, gausite pigiau. Parduoodama pigiau, negu kitur, nes patys gamina. Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

STANLEY ZUBAVIČIUS ADVOKATAS 111 Ainslie St., Brooklyn 11, N. Y. EVergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKET-VOKITAITIS ADVOKATAS 41-43 74th Street JACKSON HEIGHTS, N. Y. Tel. NEWtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR. ADVOKATAS 197 Havemeyer Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel.: EVERgreen 7-9394

DeKALB TAVERN VYNAS, LIKERIAI, ALUS A. SINUS, sav. 352 Onderdonk Avenue Brooklyn, N. Y.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO X. Strumskis, sav. 322 UNION AVENUE Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 7-2089

PROSPECT BAR And GRILL Kazys Abraitis ir Dominikas Ceponis, sav. ĮVARIUS GERIMAI IR UŽKANDŽIAI 63-58 60th PLACE (Ridgewood) BROOKLYN, N. Y. EVergreen 2-9785

Maspetho žinios

Lapkričio 7 d. sv. Alfonso bažnyčioje Brooklyn, N. Y., susituokė Petras Bačulis su Rose Mary Drumm. Vestuvinė puota buvo jaunojo tėvų namuose 135 Kent St., Brooklyn, N. Y. Dalyvavo 150 svečių. Į vestuves buvo atvykę Malisai, Černauskai, Bačiulienė, Sa-lenkiai, N. Stanson, Morrison, Bishop, Ellen Muske ir kiti. Linkim jaunavedžiams sek-mės!

E. Muskienės duklė Anna May susiliedavo su Edvardu Ducey. Sužadėtuovės įvyko Muskienės namuose, 266 St. Nicholas Ave., Brooklyn. Buvo apie 100 svečių.

Jonas Sišlauskas, dabar tebesigydo sv. Juozapo ligoni-nėje, Brooklyn, N. Y., dėkoja savo giminėms bei pažista-miams už jojo aplankymus. V. R. V.

WILLIAM J. DRAKE

ADVOKATAS 85-03 WAREHAM PLACE JAMAICA 3, N. Y.

PRANAS ŠUIPIS

BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ 306 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

LICENSES WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. RL 10990 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 422 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. WILLIAM WOLFSON & LEON WOLFSON

VINCO VAICIUNO MAISTO KRAUTUVĖ

(Buclernė ir, grosernė) Užsakymus pristatom į namus. 38 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel.: EVERgreen 4-8972

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS

Šeštadieniai, 2 val. p. p. Iš WWRL, 1600 kc. J. GINKUS, direktorius 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. VAITULIONIS

Pirmas lietuvis Chiropaktas Gydytojas Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. Šventadieniai susitarus 307 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK 161 No. 6th Street

VALANDOS: 8 — 10 ryte 1—2 popiet 6—8 vakare Tel. EVERgreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIVS (DANTŲ GYDYTOJAS) 499 Grand Street

VALANDOS 9 — 12 ryte 2 — 9 vakare Penktadieniai uždaryta Tel. ofiso STagg 2-0706 Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PĖTRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS) 221 So. 4th Street

VALANDOS: 9—12 ryte 1 — 8 vakare Penktadieniai uždaryta Tel. EVERgreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS (DANTŲ GYDYTOJAS) 650 Fifth Avenue (19th St. kampas)

VALANDOS: 9 — 12 ryte 1 — 8 vakare Trečiadieniai uždaryta Tel.: SOUTH 8-5569

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y. (68th St. kampas) ŠKorerosd 8-9330 SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI

Užsakymai primami ir telefonu. Taip pat galima užsakyti gėles Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje: 354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc. LICENSED UNDERTAKER

Naujai įrengtos, gražios laidojimo patalpos, kur šeimos gali tinkamai atiduoti paskutinę pagarbą savo artimiesiems, baigusiems šios žemės kelią.

Erdvūs, patogūs kambariai parūkyti, pasikalbėti ir pailsėti. Ypatinga paslauga teikiama ir ypatingas dėmesys kreipia-mas kiekvieno pageldavimo atveju.

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc. 354 Marcy Ave., Brooklyn 6, N. Y. (Prieš Army) EVergreen 7-4774 Mūsų telefonas niekad nemiega.

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS 245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Telefonas: EV-7-2045

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Telefonas, EVERgreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) 660 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. Tel. FVERgreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS V. R. VALANTIEJUS, Mgr. GENERAL INSURANCE AGENT 54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y. Notary Public. Tel., NEWton 9-4464

F. W. SHALINS (SALINSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. VIRginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME P. RADZEVICIUS, Direktorius Telefonas, STagg 2-4409 410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalsams